

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN B
PRZEPRAW
CROSSING

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
PRZEPRAWA
CROSSING

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
PRZEPRAWA
CROSSING

INDEX

PRZEPRAWA / CROSSING _____ 6/9

powódź / the flood
migawki z BBC News / newsflashes from the BBC
melisa szalwia i mięta / melissa sage and mint
do Sylvii Plath / to Sylvia Plath
sygnał / signal
Jaś Szumilas, ur. 12.06.1996 zm. 22.07.1999 / Jaś Szumilas,
born 12.06.1996 died 22.07.1999
koronka / crown
narcyzm / narcissism
wybrani / the chosen
sen nr 16 / dream no. 16
pokłon / bow
referent / clerk
drzewo / tree
sanktuarium / sanctuary
sokół i Pan / the falcon and the Lord
dom / house
niczym / nothing
Jane / Jane
Angela Kauffmann, ur. 16.05.1994 zm. 27.11.1999 / Angela Kauffmann,
born 16.05.1994 died 27.11.1999
sonata / sonata
słupnik / pillar

na wzgórzu / on a hill
fortepian / grand piano
pustka / void
małpy / apes
zdezonizowany / dethroned
słowo / the word

CARLSBAD _____ 74/75

Carlsbad / Carlsbad
kłaun Pepe / Pepe the clown
lekcja estetyki w kawiarni Greco / a lesson in aesthetics in the Greco Café
przeprawa / crossing
dwie siostry I / two sisters I
dwie siostry II / two sisters II
śpiewak / the singer
Pan / Master
lekcja estetyki I / a lesson in aesthetics I
Aurora 302 / Aurora 302
łóża / lodge
żebrak / beggar

METAFIZIQUE / METAPHYSIQUE _____ 110/111

kierunek poszukiwań wskazuje mi dym z komina

the direction of my search shown by chimney smoke

PRZEPRWA
CROSSING

powódź

kiedyś byłeś płonąca stodołą
a teraz kontemplujesz fioletowy płomień kuchenki gazowej
ale coś w tobie mówi: zbuntuj się jak rzeka w okresie powodzi

rzeka w okresie powodzi mówi: zdemitologizuj koryto
zdemitologizuj środek

rzeka w tobie w okresie powodzi mówi:
czcij bycie dworcowym żulem puszczałską kurwą
ascetą zakonnikiem albo politykiem
który zostawia za sobą krwawe ślady stóp

rzeka w tobie w okresie powodzi mówi:
zdemitologizuj środek i wyrusz na północ
rzeka w tobie w okresie powodzi mówi:
zdemitologizuj środek i wyrusz na południe

the flood

you were once a burning barn
today you muse on the purple flames rising from the kitchen hob
yet something in you says: rise like a river in an age of floods

in an age of floods the river says: strip my bed of mythologies
strip the centre of mythologies

the river inside you in an age of floods says:
rejoice at being a court wastrel a free-for-all whore
an ascetic a monk or a politician
leaving behind him bloody footprints

in an age of floods the river inside you says:
strip the centre of mythologies and head north
in an age of floods the river inside you says:
strip the centre of mythologies and head south

migawki z BBC News

nosimy tweedowe marynarki
słuchamy jazzu
rozmawiamy o Miłoszu
który zmarł kilka miesięcy temu

surrealiści pisząc
o różowych fantasmagoriach
w malignie tworząc kaligramy
mieli jeszcze w oczach
gaz bojowy z pól Verdun
a my co najwyżej
migawki z BBC News
i filmy ze wspomnieniami
podstarzałych i wzruszonych
więźniów obozu Dachau

newsflashes from the BBC

we wear tweed blazers
listen to jazz
discuss Miłosz
who died a few months back

the Surrealists writing
about pink phantasmagorias
in maligna creating calligrams
in their eyes still
mustard gas from Verdun
while we at best get
newsflashes from the BBC
and filmed reminiscences
of ageing and emotional
Dachau survivors

melisa szałwia i mięta

pamięci Józefa Kwiatkowskiego

kiedy umierałeś mieliśmy styczeń najcieplejszy od trzystu lat
resztką sił podszedłeś do okna i powiedziałeś:
nareszcie spadł śnieg

w twoich żyłach pulsował wywar z maku:
całe życie w trzeźwości i warzywach
a pod koniec uzależniłeś się od morfiny

twoja twarz upodobniała się do gołębia
w tamtym czasie czytałem Swedenborga i Blake'a
grabarze śpiewali „anielski orszak niech twą duszę przyjmie”

niech będzie błogosławiony styczeń najcieplejszy od trzystu lat który nam ciebie zabrał
niech będą błogosławione czarne buty w których wstępowałeś do nieba
niech będą błogosławione twoje łyż z których wyrosną melisa szałwia i mięta

melissa sage and mint

in memory of Józef Kwiatkowski

you were dying in January the warmest in three centuries
sapped of strength you walked over to the window and said:
at last the snows fell

your veins pulsing with poppy seed potion:
a whole life of sobriety and salads
ending addicted to morphine

your features starting to resemble those of a pigeon
I was reading Swedenborg and Blake at the time
gravediggers singing "let the heavenly host lift your soul"

bless this January the warmest in three centuries which has now taken you from us
and bless the black shoes you wore when entering heaven
and bless your tears which nurture the blossoming melissa sage and mint

do Sylvii Plath

twój monstrualny ojciec Otto mieszkał w Grabben na Pomorzu
tam również urodzili się i mieszkali moi przodkowie

jeden z nich mógł przecież stanąć na drodze Ottona
i w jego głowę rzucić kamień

wtedy Robert Lowell napisałby:
miniaturowy zwariowany talent?
Sexton Anne

to Sylvia Plath

your monstrous father Otto lived in Grabben, Pomerania
which is where my forefathers were born and lived also

one of them could then have stood in Otto's way
and thrown a rock at his head

would Robert Lowell have then written:
a miniature mad talent?
Sexton Anne

sygnał

kroki listonosza
dźwięk drukującego się faksu
albo nagranej wiadomości

dzwonek telefonu i dzwonek do drzwi

był tu król Herod
i zabił wszystkie dzieci

w rogu czerwony rower
i pluszowy miś

dzieci rozsiane po kontynentach

mogłabym oskarżyć je
o plagiat DNA

on również mógłby
oskarżyć je o plagiat DNA
ale jest głęboko pod ziemią i milczy

wspólne wakacje w Szwajcarii
latem 1998 roku:
ja w mojej czarnej sukni w białe groszki
obcięta na chłopaka
Urszulka jeszcze ssie kciuk

signal

the postman's steps
the sound of a fax printing
or a recorded message

the ringing of a telephone or a doorbell

King Herod was here
and killed all the children

in the corner a red bicycle
and a teddy bear

children scattered across the continents

I could accuse them
of DNA plagiarism

he could also
accuse them of DNA plagiarism
but he is far below ground and silent

holidaying together in Switzerland
in the summer of 1998:
me in my black dress with white polka dots
hair cut in a boyish crop
little Ursula still sucking her thumb

Dawidek trochę śpiący
i mój mąż jak zwykle
ubrany niegustownie

spalić zdjęcie
spalić rowerek i misia
i zasłony które pomogła mi szyć Urszula

nie jeździć na cmentarz
zasłonić rolety
drzwi zabić gwoździem

rozebrać się do naga
podejść do lustra
i zobaczyć jak się postarzałam
i zobaczyć jak zbrzydłam

nigdy więcej nie lśnić

nigdy więcej
nie czekać
na sygnał

sygnał

little David a little sleepy
and my husband as ever
dressed in poor taste

burn the photograph
burn the bicycle and the bear
and the curtains Ursula helped me sew

stay away from the cemetery
roll down the blinds
nail the door shut

strip naked
approach the mirror
and see how I've aged
and how ugly I've grown

never again to shine

never again
to wait
for a signal

signal

Jaś Szumilas, ur. 12.06.1996 zm. 22.07.1999

rzeka była ciepła i nęcąca
wydawało mu się
że mówi do niego
synku

Jaś Szumilas, born 12.06.1996 died 22.07.1999

the river was warm and tempting
he had the impression
she was calling him
son

koronka

od śmierci uratowała mnie
złota koronka na zębie
którą założyłeś mi
pół roku temu
po wizycie u pana T.
a był to bal przebierańców
wracałam skrajem drogi
byłam przebrana za sarnę
a samochód z naprzeciwka
chciał mnie upolować
i uśmiechnęłam się

crown

I was saved from death
by a gold tooth crown
which you fitted
half a year ago
after I visited Monsieur T.
which had been a fancy dress ball
I was returning along the side of the road
dressed up as a doe
an approaching car
tried to hunt me down
then I smiled

narcyzm

Spinoza twierdził że nasza miłość do Boga
jest częścią nieskończonej miłości Boga do samego siebie

czy zatem nasza niewiara w Boga jest częścią
nieskończonej niewiary Boga w samego siebie?

narcissism

Spinoza thought our love of God
is an element of God's infinite love of himself

is therefore our lack of faith in God an element
of God's lack of faith in himself?

wybrani

z nadmiaru miłości rysują w zeszytach wielkie genitalia
widziałem jednego z wybranych:
zdrowi rówieśnicy napluli mu na twarz
ale on się śmiał i atakował miłością
zawstydzeni oprawcy zniknęli za rogiem

o wielka armio chorych na zespół Downa
niech będą błogosławione kwiaty w lufach waszych karabinów
o wielka armio chorych na zespół Downa
niech będą błogosławione spodnie opięte od sterczących organów
o wielka armio chorych na zespół Downa
niech będzie błogosławiony wasz śmiech który zaświadcza
o zwycięstwie duszy nad zdeformowanym ciałem

the chosen

in loving excess they doodle giant genitalia in their exercise books
I saw one of the chosen few:
his glowing peers had spat in his face
but he was laughing and retaliating with love
the shamed abusers disappearing round a corner

oh great army of Down's Syndrome sufferers
may the flowers in the barrels of your guns be blessed
oh great army of Down's Syndrome sufferers
may the trousers wrapped round enlarged organs be blessed
oh great army of Down's Syndrome sufferers
may you be blessed and blessed be the laughter which confirms
the triumph of the soul over deformed flesh

sen nr 16

smak czarnego espresso, stukot kobiecych obcasów
i zawodzenie kotów dochodzące z ruin Forum Romanum

siedziałem w kawiarni, czytałem La Stampa:

„Benedykt XVI w zwyczajnym ubraniu
chodzi wieczorami do swojego dawnego mieszkania

co takiego papież robi wieczorami
w swoim dawnym apartamencie
na Piazza della Citta Leonina pod numerem 1?”

zobaczyłem go: siwy jak rzymskie gołębie
jego drobne wysuszone ciało
jak drobne wysuszone ciała
w katakumbach kapucynów w Palermo

był już przy drzwiach z numerem jeden

co jeżeli zaciągnę go w jakiś zaułek
i sponiewieram lub zgwałcę?

czy Corriere della Sera
napisze w jutrzejszym wydaniu:
gwałt na Ojcu Świętym?

dream no. 16

the taste of black espresso, the clicking of women's heels
and cats' howling coming from the ruins of the Forum Romanum

I was in a café, reading La Stampa:

"Benedict XVI dressed in ordinary garb
visits his old apartment in the evenings

what does the pope do in the evenings
in his old apartment
on the Piazza della Citta Leonina house nr 1?"

I saw him: as grey as any Rome pigeon
his frail desiccated body
like the frail desiccated bodies
in the tombs of the Capuchin Friars in Palermo

he was already nearing door number one

what if I were to drag him into a side street
and rough up or rape him?

will Corriere della Sera
write in tomorrow's edition:
Holy Father defiled?

pokłon

pionowe działa drzew
kto dowodzi tą armią?

wycięty las
oddaje pokłon
cesarzowi

bow

tree trunk cannons pointing upwards
who commands this army?

the cut down forest
bows down before
the emperor

referent

spójrz jak widać po mnie
że jestem referentem
w spółce pana O Moli
produkującej ornaty i lichtarze

już jutro pokażę panu O Moli
jak można być dumnym
z drugiego człowieka

clerk

see how by looking it's clear
I am a clerk
in Mr O Moli's company
which makes vestments and candlesticks

by tomorrow I will show Mr O Moli
how one can take true pride
in another human being

drzewo

spacerowała po rynku w lnianym garniturze
i w biało-czerwonym obuwiu do stepowania

nienawidziły jej miejscowe kobiety
a w męskich oczach tliło się szaleństwo

aż kiedyś ją złapali na opustoszałym podwórku
i z jej głębokich kieszeni wysypały się książki

miasteczko zwariowało: kobiety na nią pluły
a mężczyźni po kryjomu ofiarowywali jej pieniądze i mięso

pewnego dnia wyjechała

mówili o niej:
drzewo wiśni

tree

she was walking across the town square in a linen suit
and a red and white pair of tap-dancing shoes

local women hated her
while madness smouldered in their men's eyes

until one day she was caught in the emptied square
and out of those deep pockets of hers books fell

the town went mad: the women spat at her
while the men made secret offerings of money and meats

one day she left town

they called her:
cherry tree

sanktuarium

idę leśną drogą
moje nogi grzęzną w głębokim śniegu
w kieszeni trzymam koralik różańca
zrobiony z jej kości

to właśnie na tej drodze 230 lat temu
ukazała się mężczyźnie idącemu w zamieci
do swojej rodzącej żony Maryja
i powiedziała: twoja żona jest zdrowa
i powiła ci syna

nagle leśna droga przechodzi w asfalt
i dostrzegam matemblewskie sanktuarium
na pamiątkę cudu sprzed 230 lat

idę dalej i w dłoniach ściskam moje koraliki
moje sanktuarium

i znowu myślę o dniu naszego ślubu:
białe obrusy
białe suknie
i tylko mój garnitur beznadziejnie czarny

sanctuary

I'm walking down a woodland path
feet caught by the deep snow
clutching rosary beads in my pocket
made of her bones

it was on this very road 230 years ago
Maria appeared to a man walking through a snow storm
to his birthing wife and
said: your wife is well
and has given you a son

the woodland path suddenly turns into asphalt
and I glimpse the Matemblewo sanctuary
built to commemorate the miracle from those centuries ago

I walk on and grip tighter those beads
my sanctuary

and once again I think of the day of our wedding:
white table cloths
white gowns
and only my suit so uselessly black

sokół i Pan

na 5 minut przed przystankiem otworzył okno
i wypuścił tresowanego sokoła
który chwilę później był nad miasteczkiem
i swoim śpiewem mówił mieszkańcom:
zaraz będzie tu Pan

i przyjechał Pan czarnym autobusem
i wielka radość nastąpiła w miasteczku:
Franciszek założył na głowę kobiecy kapelusz
Urszula do późnej nocy chodziła po ulicach
i grała na akordeonie i fletni Pana
a Marta zaczęła uplatać
najdłuższy na świecie dywan

tylko dociekliwy Tomasz szukał jamy węża
aż znalazł ją i włożył do niej rękę
i do późnej nocy chodził po ulicach
w najpiękniejszym szalu na świecie

the falcon and the Lord

five minutes before his stop he opened a window
and released the trained falcon
a moment later, it flew high over the town
and with its song announced to the townspeople:
the Lord will be here soon

and the Lord arrived on a black bus
and the town abounded with joy:
Franciszek donned a woman's hat
Urszula walked the streets until midnight
playing the accordion and pipes of pan
while Marta began weaving
the longest rug in the world

only doubting Thomas looked for the serpent's cave
until he found the hollow and put his hand inside
and walked the streets until midnight
wearing the most beautiful scarf in the world

dom

przy zielonej rzece dom
z czerwonej cegły
a za domem pastwiska
i poligon i łuski

w słoiku na szafie
trzymała kamienie żółciowe
i używała tanich perfum
"Pani Walewska"

kiedy zachorowała
sikała do kubka
i piła swoje siki
to miało zabić raka
który w niej mieszkał

pam pam pam pam
babciu daj mi na kolę
dziadek jadł margarynę
a ja jadłem masło

przez ramię patrzy matka:
ty skurwysynu
to była moja matka
nie pisz tak
o mojej matce

house

by the green river a house
of red brick
meadows behind it
and a firing range and spent shells

in a jar on top of the wardrobe
she kept gallbladder stones
and used cheap perfumes
“Pani Walewska”

when she fell ill
she peed into a mug
and drank the urine
it was meant to kill the cancer
now residing inside her

pam pam pam pam
grandma can I have a coke
grandpa ate margarine
while I ate butter

my mother looked over my shoulder:
you son of a bitch
that was my mother
don't write that way
about my mother

więc zaczynam od nowa:

przy zielonej rzece dom
w którym nie piło się mocz
i nigdy nie brakowało masła

and so I start again:

by the green river a house
in which no one drank urine
and no one wanted for butter

niczym

pamiętał z dzieciństwa słowa matki:
niczym jesteś dla mnie niczym Bóg

nasz mały Bóg jadł owoce z drzewa życia
a jego włosy pachniały kościelnym kadzidłem

nasz mały Bóg rósł i nagle przestał być Bogiem

- kto cię wyrwał chłopczyku
z ciepłych objęć chrześcijaństwa?

- betonowe bloki lepkie orgazmy
i żebracy wystający na rogach ulic

pamiętał sprzed tygodnia słowa matki:
niczym jesteś dla mnie
po prostu niczym

nothing

he remembered his mother's words from long ago:
nothing you are to me nothing less than God

our little God ate fruit from the tree of life
his hair smelling of cathedral incense

our little God grew, then stopped being God

- who snatched you little boy
from the warm clutches of Christendom?

- concrete estates sticky orgasms
and beggars perched on street corners

he remembered his mother's words from a week ago:
nothing to me
you're nothing

Jane

natrafiłem na ogłoszenie
„jestem samotna
przygarnij mnie”

jestem bezrobotny
mam dużo czasu
jadę zieloną linią
na północ miasta
do martwego zoo

spotykam staruszkę
przypomina orzech
spacerujemy po ogrodzie
a ona mówi: czy widziałeś
kopce kretów?

rozglądam się nerwowo
nie widzę ani jednego

wiem że nie zostało jej
zbyt dużo czasu
mówi o tym
wenflonowy kwiatek
na jej przegubie

Jane

I came across an ad
"I am lonely
take me in"

I am unemployed
lots of spare time
I ride the green line
north of the city
to the dead zoo

I meet an old woman
she resembles a nut
we stroll across the garden
and she says: have you seen
the mole hills?

I look around me nervously
unable to see a single one

I know she hasn't got
much time left
as shown by
the cannula flower
on her wrist

dlatego biegnę
do zoologicznego sklepu
i kupuję w nim
15 małych kretów

wracam i razem z Jane
bo tak ma na imię
bierzemy srebrne łopatkę
i wykopujemy w ziemi
małe dziury
do których wkładamy
małe krety

kiedy znikają
w ciemnej ziemi
Jane uśmiecha się do mnie
i mówi: jedź już do domu
ja tu zostanę

kto wie?
może kiedyś
przywiozą do zoo
zwierzęta
może będą bardzo duże
jak słonie

which is why I run
to the pet shop
and buy
15 tiny moles

I head back and with Jane
for that is her name
we take silver trowels
and dig in the earth
small holes
into which we place
small moles

when they vanish
in the dark earth
Jane smiles to me
and says: go home now
I will stay here

who knows?
perhaps one day
they will bring to the zoo
animals
perhaps they'll be as big
as elephants

muszę pilnować kretów
idź i nie odwracaj się

idź

I must mind the moles
go and do not turn around

go

Angela Kauffmann, ur. 16.05.1994 zm. 27.11.1999

Wielki Piątek jesteśmy w kościele
i całujemy figurkę Jezusa na krzyżu
ale ty powiedziałaś że Jezus jest cały w ślinie
i że za żadne skarby nie ucałujesz jego nóg

biedna Angelo: gdybyś nie zgrzeszyła
jedlibyśmy teraz razem śliwkowy placek
i popijali go zimnym kompotem
a później tata czytałby nam do snu
opowieści o aniołach i świętych

Angela Kauffmann, born 16.05.1994 died 27.11.1999

Good Friday we attend church
kissing the Christ on the Cross statuette
but you said that Jesus is all covered in spit
and nothing on earth will make you kiss his feet

poor Angela: if you hadn't sinned
we would now be eating our plum pancake
washed down with chilled compote
and then dad would read us to sleep
with tales of angels and saints

sonata

mieszkanie obok należało do znanej skrzypaczki
kiedyś szli razem po klatce schodowej
i on odważył się do niej przemówić:
pani muzyka jest piękna
ona sprawia że czuję się jak astmatyk
pani muzyka skraca mi oddech

zaprosiła go do środka
długo rozmawiali
o geniuszu Schuberta
o zbyt wysokim czynszu
i o parku za oknem

powiedział jej że kiedyś
on też grał na skrzypcach
że nawet ma je jeszcze w domu
ale brakuje mu jednej struny

pożyczył od niej strunę
na której się wieszał
ilekroć ona grała
sonatę a-moll

nie był to zwykły samobójca
był to raczej esteta
który na szyję zakładał

sonata

the flat next door belonged to a famous lady violinist
once upon a time, he met her on the staircase
and got up the courage to say
your music is beautiful
it makes me feel like an asthmatic
your art makes me short of breath

she invited him in
they talked a long while
about the genius of Schubert
excessive rent costs
and the park outside

he told her he once
also played the violin
and that he still had his instrument
but it was lacking one of its strings

and so she lent him a string
which he then used as a noose
whenever he heard her play
the sonata in A minor

he was no ordinary suicide
but rather an aesthete
who placed upon his neck

kunsztownie skrojony
skórzany kołnierz
od środka obity futrem

następnie wokół kołnierza
obwijał strunę
i dyndał

a łysawy okularnik
Franciszek Schubert
stał w rogu pokoju
patrzył na wisielca
śmiał się głośno
i bił rękoma
po wewnętrznej stronie
swoich ud

a finely tailored
leather collar
lined with fur

next, around the collar
he wound the string
and dangled

while that balding four-eyes
Franz Schubert
stood in the corner
staring at the hangman
laughing loudly
and clapping his hands
against the insides
of his thighs

słupnik

nie spełnia się w małżeńskim obowiązku
kiedy jego żona zasypia idzie do przedpokoju
staje na krześle udaje Szymona Słupnika
i opalizuje
w ciemności

pillar

unsatisfied by his marital obligations
once his wife is asleep he goes to the hallway
stands on a chair aping Symeon the Stylite
opalising
in the dark

na wzgórzu

leżę na wzgórzu gdańskiego cmentarza Srebrzysko
jest jesień więc ponad gliną na piachu rude igliwie

moje pierwsze wołanie o pomoc, mój pierwszy krzyk
w dniu Matki Boskiej Nieustającej Pomocy
we Freie Stadt Danzig w Polsce na Pomorzu
w dniu moich narodzin 27 czerwca 1932 roku

70 lat życia uwarunkowanego:
ciałem którego nie zaprojektowałam
wojną której nie wypowiedziałam
i rodziną którą w tej wojnie straciłam

któryś z moich przodków musiał posiadać dar wnikliwej obserwacji:
moich bliźnich widziałam tylko w zwierzęcym świetle ich potrzeb
i pewnie stąd wzięła się izolacja i osamotnienie

ostatnie urodziny obchodziłam w wynajętej kawalerce
przy dawnej Adolf Hitler Strasse w dzielnicy Langfuhr
tego dnia odebrałam sobie życie odkręcając gaz

on a hill

I'm lying on a hill within the Srebrzysko cemetery
it's autumn and so above the clay on sand resting needles

my first cry for help, my first scream
on the holy day of Our Lady of Perpetual Help
in Freie Stadt Danzig in Poland's Pomerania district
on the day of my birth the 27th of June 1932

70 years of regimented living:
with a body I did not design
a war I did not declare
and a family I lost in this conflict

one of my forefathers must have had the gift of foresight:
I've only ever seen my closest in the animal light of their needs
which probably explains my isolation and loneliness

my last birthday observed in a rented bedsit
on the former Adolf Hitler Strasse in the Langhfur district
that day I took my life by turning on the gas taps

fortepian

wieczorem w wannie naostrzył paznokcie
i uśmiechnął się do swego odbicia w wodzie

nazajutrz podczas koncertu ogarnęło go szaleństwo

wracając do domu spostrzegł mocno zgarbionego mężczyznę
swoim wyglądem przypominającego fortepian

zagrać na nim a jeśli źle zabrzmiał nastroić go ponownie
zagrać na nim a jeśli źle zabrzmiał nastroić go ponownie

grand piano

in the evening, he sharpened his nails in the bath
and smiled at his own image reflected in the water

the next day, during the concert, insanity took hold of him

returning home, he noticed a heavily stooped man
in appearance resembling a grand piano

to play him and should he sound off to tune him again
to play him and should he sound off to tune him again

pustka

zawsze chciałeś jechać do sanatorium
a teraz wysyłasz tam swoją matkę

twoja twarz i jej twarz poorana

wiesz co to znaczy:
obok waszego domu
na murze było pęknięcie
a teraz nie ma muru
i jest pustka

ale to będzie na samym końcu

a teraz matka jest w sanatorium
a ty miotasz się z miejsca na miejsce
i mówisz do innych:
czy wy też wierzycie w prorocтва Blake'a?
czy kiedy idziecie na spacer akurat wtedy kiedy idziecie
niebo przecina błyskawica?
a cztery gawrony przylatują na parapet
i wpatrują się nie w podwórze ale w was?

z kim rozmawiać?
komu zaufać?

void

you've always wanted to visit a sanatorium
now you are sending your mother there

your face and her face are ridged

you know what this means:
next to your house
there was a crack in the wall
but now there is no wall
only a void

but this will come at the end

and now mother is in a sanatorium
while you wander from place to place
and say to others:
do you believe in Blake's prophecies?
when you go for a walk right then as you walk
is the sky slashed by lightning?
and four crows landing on your windowsill
staring not at the courtyard but at you all?

who to talk to?
who to trust?

zmarli są głęboko pod ziemią
i byłoby niemądrze ich wykopywać

zmarli są głęboko pod ziemią
i byłoby niemądrze ich wykopywać

the dead are deep underground
and it would be unwise to dig them up again

the dead are deep underground
and it would be unwise to dig them up again

małpy

białe małpy w termalnym stawie
naokoło stawu jest śnieg
a w powietrzu unosi się para

nagle małpy stają się niespokojne
(pewnie wyczuły że chcą je opisać)

jedna z nich wychodzi z wody i mówi:
jesteśmy białymi małpami
w termalnym stawie
naokoło stawu jest śnieg
a w powietrzu unosi się para

apes

white apes in a hot spring
snow around the pond
steam rising up through the air

suddenly the apes are startled
(they probably sensed I am trying to describe them)

one gets out of the water and says:
we are white apes
in a hot spring
snow around the pond
steam rising up through the air

zdetronizowany

widywano go na lotniskach
i na placach jego imienia

teraz zdetronizowany tyran
uczy musztry w swoim domu

Franciszku i ty Julio
na moją komendę:
baczność

Franek nie odrywa wzroku od telewizora
Julia nie przestaje układać pasjansa

końska mucha przysiadła na szybie
i wpatruje się w tyrana

ona już wie

dethroned

he was once seen at airports
and squares were named after him

now the dethroned tyrant
runs through drills in his home

Francisco and you Julia
on my command:
attention

Frankie can't tear his eyes away from the television
Julia won't stop playing solitaire

a horse fly has landed on a window pane
and stares at the tyrant

it already knows

słowo

pisanie jasnych słów sprawiało mu wielką trudność
za to podejrzanie dobrze posługiwał się słowem
śmierć słowem rozpad słowem przemijanie

jeżeli na jego horyzoncie nie pojawi się Mojżesz
to ty będziesz opowiadał mu sny:
o nasłonecznionych leśnych polanach
i o palcach delikatnie obmywanych
przez zimną morską wodę

przyjdzie nowy dzień kiedy przeczytasz na piasku
jego ostatnie słowa:

tylko głupiec plami atramentem własne oko

the word

the writing of lucid lexis did not come easily to him
though he had a curious talent for using the word
death the word collapse the word passing

if no Moses appears on his horizon
then you will have to tell him your dreams:
about sunlit woodland meadows
and of fingers gently rinsed
in cold sea waters

a new day will come when you read in the sand
his last words:

only a fool stains his own eye with ink

CARLSBAD

Carlsbad

czy czujesz tęsknotę pierwszych osadników
kiedy nazywają podbite ziemie
imionami ulic i miast z ich rodzinnych stron?

czasem przychodzi do nich list:
Carlsbad Johann Strauss Street 211

czy widzisz mały pożar
wewnątrz ich ciał?

Carlsbad

do you feel the longing of the first settlers
when they name conquered lands
with the names of the streets and towns of their native places?

sometimes, a letter arrives for them:
Carlsbad Johann Strauss Street 211

can you see the small fire
inside their bodies?

klaun Pepe

drogi Pepe: mam nadzieję że istnieje niebo dla klaunów i że właśnie do niego trafiłeś to nie wielebny Miguel ale ty byłeś najbardziej lubiany przez dzieci z miasteczka pamiętam jak w czasie sjeisty przechadzałeś się umarłymi uliczkami Kukuty pomimo skwaru dziewczynki wybiegały na ulice i prosiły o skecz: trzy czerwone piłeczki wkładane do kieszeni twoich bufiastych spodni a po chwili trzy czerwone piłeczki wyjmowane z ust twojej małpki Carmen od dawna nie jestem dzieckiem ale twoje sztuczki wzruszały mnie do łez wybacz że zastrzeliłem cię podczas jednego z twoich występów lecz pewnego razu podsłuchałem jak rozmawiałeś z burmistrzem i naśmiewałeś się z mojego ogromnego wzrostu i pokracznego chodu

Pepe the clown

dear Pepe: I hope there is a heaven for clowns and that you've just got there
it wasn't Reverend Miguel but you who was loved most by the town's kids
I remember how at the time of the siesta you walked the deadened streets of Kukuta
in spite of the searing heat girls would rush into the street and ask you to sketch:
three red balls stuffed in the pocket of your puffed trousers
and a moment later three red balls removed from the mouth of Carmen the monkey
I've not been a child for a long time but your tricks moved me to tears
forgive me for shooting you dead during one of your performances
but one day I listened in as you were talking with the mayor
and laughed at my monstrous height and crooked walk

lekcja estetyki w kawiarni Greco

starsza kobieta skrywająca twarz pod wytwornym rondem kapelusza
czytająca przewodnik z tajemniczymi imionami maltańskich miast
w zaciszu kawiarni Greco przy Placu Hiszpańskim w Rzymie

co wydarzyło się w Quormi na placówce z jej pierwszym mężem?
czy doszły do niej listy podczas jesiennego pobytu w Birgibara?
czy zimą '73 odwiedziła nielegalną klinikę aborcyjną w Sliema?

starsza kobieta wychodzi z kawiarni i znika w tłumie przechodniów
a na stoliku leży pozostawiony przez nią czarny notes

otwieram go na pierwszej lepszej stronie i czytam:
niespodziewane szczęście z powodu znalezienia grzebyka
zrobionego z kości na krętej drodze prowadzącej do Hamrun

a lesson in aesthetics in the Greco Café

an elderly woman concealing her face beneath the exquisite rim of her hat
reading a guide book filled with the mysterious names of Maltese towns
in the quiet of the Greco Café by the Spanish Square in Rome

what did happen in Quormi at the consulate with her first husband?
did the letters reach her during the autumn stay in Birgibara?
did she visit the illegal abortion clinic in Sliema in the winter of '73?

an elderly woman exits the café and vanishes in the passing through
a black notebook left behind on one of the tables

I open it and on any old page and read:
unexpected fortune down to the finding of a comb
made of bone on the winding road leading to Hamrun

przeprawa

poszukiwanie śmierci
palenie kolejnych warstw:
lniany egipski garnitur
statuetka Ozyrysa
i dwudniowy zarost

niech odbudują Jeruzalem
wspólne dla wszystkich
na oczach wszystkich
na ustach radosna pieśń

widzisz jak wychodzą ze spowiedzi
łżejsi o niegodziwości które popełnili:
zaraz uniesie ich wiatr

po drugiej stronie lustra słyhać płacz
i widać podarty płaszcz

ten ktoś nie czuje żywicznego kadzidła które mówi
pokój z tobą tylko we mnie miej upodobanie

Mojżesz nie wszedł do Ziemi Świętej

przeprawa trwa

crossing

the seeking of death
the burning of layers:
an Egyptian linen suit
a small Osiris statue
and two-day-old stubble

let them rebuild Jerusalem
to be shared among all
before the eyes of all
joyous songs on the lips of all

can you see how they leave confession
lighter by the sum of sins they had committed:
wind will carry them up in a moment

on the other side of the mirror we hear sobbing
and see a torn raincoat

that someone does not feel the resin incense which says
peace be with you only me should you worship

Moses did not enter the Holy Land

the crossing goes on

dwie siostry I

dwie siostry
o jednakowo żydowskiej urodzie
w wieku 16 i 20 lat
obydwie całkiem nagie
ciała niemal identyczne:
ciemne włosy czarne oczy
ostro zarysowana linia łona
i brązowa skaza blisko brzucha

gdybyście urodziły się
sto lat wcześniej w Paryżu:
ojciec właściciel kamienicy
przy rue de la Poste
matka częsta bywalczyni salonów
wy tak samo nagie
przed mosiężnym lustrem
czeszące włosy
opowiadające o obcym ciele
w sobie
paryżanki zmywające wodą
intymne ślady nocy

za każdym razem gdy śnicie
jesteście lżejsze od powietrza

two sisters I

two sisters
both of similarly Jewish looks
aged 16 and 20 respectively
both completely naked
bodies almost identical:
dark hair ebony eyes
a clearly defined pubic line
and a brown scar close to the belly

if you had been born
a century earlier in Paris:
father the owner of a block
of flats on rue de la Poste
mother a frequent socialite
you just as naked
in front of a brass mirror
combing your hair
telling tales of alien bodies
entering you
Parisiennes washing off
intimate traces of the night

each time you dream
you become lighter than air

dwie siostry II

droga Gerte:

w dzieciństwie patrzyłam jak matka piecze kurczaki
a teraz obserwuję palenie tysięcy ludzkich ciał

ale mamy też tutaj chwilę wytchnienia:
w niedzielę znowu pojechaliśmy na dansing nad Solinę

specjalnie na tę okazję założyłam plisowaną spódnicę
a komendant Fritz był dla mnie taki miły

powiedziałam mu o załamaniu nerwowym
a on się do mnie uśmiechnął
i powiedział że mnie rozumie

objął mnie w talii
przycisnął do siebie
i powiedział: jesteś dzielna Ewa
jesteś taka dzielna

a potem poprosił mnie do tańca

on jest świetnym tancerzem
czułam się tak lekko
jakbym za chwilę
miała unieść się z nim w powietrze

two sisters II

dear Gerte:

when we were children I would watch mother roasting chickens
and now I watch the burning of a thousand human bodies

but we also have here a moment's respite:
on Sunday we once again went dancing near Solina

I donned my special ruffled skirt for the occasion
and kommandant Fritz was ever so nice to me

I told him about the nervous breakdown
while he smiled at me
and said he understood

he took me by the waist
brought me closer
and said: you are brave Eva
you are so so brave

and then he asked me to dance

he is a marvellous dancer
I felt ever so light
as if any moment
I were to rise along with him into the air

och Wolfgang Mozart i jego małe ciało wrzucone
do zbiorowego grobu
to barbarzyństwo
tak mówił Fritz i wszyscy słuchali go z uwagą

daj mi więcej miłości Hans
ja też zasługuję na prawdziwą miłość
napisałam tak do męża i wiesz co?
od dwóch tygodni cisza

droga Gerte: nienawidzę obozowego kurzu
droga Gerte: a może ja jestem bezpłodna?

droga Gerte: ile tysięcy żydowskich dzieci marnuje się w obozie

Hans powinien się bardziej postarać
bo wiesz tutaj komendant
i co jakiś czas dansingi nad Soliną

czy aby na pewno nie dałoby się z tymi dziećmi
zrobić czego innego?

jaki podniecający płomień
widziałam w oku chłopca
wyładowywanego z pociągu

oh Wolfgang Mozart and his little body tossed
into a mass grave
is barbaric
said Fritz and everyone listened attentively

give me more love Hans
I too deserve real love
I wrote these words to my husband and guess what?
two weeks of silence

dear Gerte: I detest the camp dust
dear Gerte: or maybe I am barren?

dear Gerte: thousands of Jewish children wasting away in the camp

Hans should make more of an effort
you know he the kommandant here
and every so often those dances near Solina

are we certain nothing else can be done
for these children?

what excited sparks
I saw in the eye of a boy
being unloaded from a train

droga Gerte: to dziwne że w naszym luteryjskim kościele
bierzemy do rozważań ustępy ze Starego Testamentu
a ci w obozie lamentują słowami właśnie z tych ustępów

coś nas jednak łączy

droga Gerte: ty jesteś inna
zazdroszczę ci tych wszystkich ról w teatrze
ale nie jest tak źle
i my mamy tutaj swój mały teatrzyk

przystojny i szarmancki doktor Mengele jak zawsze błaznuje
ostatnio grał wilka w bajce o czerwonym kapturku

droga Gerte: ucałuj ode mnie naszą matkę
niech się nie martwi
postaram się
aby już niedługo była babcią

droga Gerte: ta wojna już niedługo się skończy
droga Gerte: obiecaj że po moim powrocie
pójdziemy razem na kawę
a później do lodziarni Maxa Filipa

dear Gerte: it's strange that in our Lutheran church
together we contemplate passages from the Old Testament
while the camp laments in phrases from the same pages

we do have something in common

dear Gerte: you are different
I envy you all the roles you play on the stage
but things are not bad
and we too have a little theatre here

the handsome and gallant doctor Mengele jesting as ever
he recently played the wolf in Little Red Riding Hood

dear Gerte: do kiss our mother for me
let her not worry
I will try
to make her a granny soon

dear Gerte: this war will end soon
dear Gerte: promise that after my return
we will take coffee together
then go to Max Filip's ice cream parlour

droga Gerte: bardzo cię kocham
i codziennie się za ciebie modlę

Ewa.

dear Gerte: I love you dearly
and pray for you each day

Eva.

śpiewak

hej Ignacio: pamiętasz mnie jeszcze?

„wyjmij je ze spodni
i odgryź je śmiało
to nie będzie bolało
no gryź ”

(nadzwyczaj sprawny
jakbyś nie miał żeber
było dużo krwi
Paulo zemdłał
a Horacio popłakał się
i pobiegł do domu)

kto z nas w miasteczku przypuszczał?
Ignacio Perez ostatni kastrat
i La Scala wypełniona po brzegi

hej Ignacio
szkoda że nie mam takiej odwagi jak ty
i szkoda że ty nie miałeś takiej wyobraźni jak ja

może wtedy to ja byłbym śpiewakiem
i moje życie potoczyłoby się inaczej

the singer

hey Ignacio: do you remember me still?
“take them out of your pants
and bite off a big chunk
it won't hurt you none
go on”

(incredibly fit
as if you had no ribs
there was a lot of blood
Paulo fainted
Horatio broke down crying
and ran home)

who in our town could have suspected?
Ignacio Perez the last castrato
and La Scala filled to the last seats

hey Ignacio
it's a shame I am not as brave as you
and it's a pity you lacked my imagination

perhaps then I would have been the singer
and my life would have turned out differently

bo tutaj dni takie same:
niebieskie kutry rybackie
i jeszcze bardziej niebieskie morze
(kutry są bledsze od morza z szacunku dla morskich bóstw
tak mówił mój dziadek i chyba miał rację)

ta ostatnia pocztówka którą mi wysłałeś
z londyńskim mostem
bardzo piękna

powiesiłem ją w kabinie kutra
i czasami kiedy przychodzi deszcz
naokoło jest bardzo ale to bardzo podobnie

drogi Ignacio: mam nadzieję że kiedyś do nas przyjedziesz
w swoim niebieskim fraku
i kiedy staniesz na nabrzeżu
kutry za tobą będą wyglądały
jak chore na jakąś morską chorobę
albo
na raka

for here the days are the same:
blue fishing boats
and the sea even more blue
(the boats a paler choice of shade out of respect for the gods
of the seas said grandpa and he was probably right)

the last postcard you sent
with a picture of London bridge
very pretty

I pinned it up in the boat's cabin
and sometimes when rains come
things around me look very very similar

dear Ignacio: I hope you will one day visit us
in your blue frock
and when you stand on the shore
the boats behind you will look
as if sick with some marine malady
or else
with cancer

Pan

od miesiąca marne połowy i rada podejmuje decyzję:
jutro z samego rana przenosimy się na północ

wtedy zgłasza się najstarszy z plemienia
i mówi że on by spowolnił wędrówkę
że przez niego najsłabsze dzieci mogłyby umrzeć

przychodzi poranek

plemię któremu niegdyś przewodził
znika w śnieżycy

wraca do igloo uśmiecha się i mówi:

błogosławiony brak ryb który pozwolił mi
stać się ponownie panem śmierci i życia

Master

the nets empty for a month and the decision is taken:
tomorrow, at dawn, we move out north

which is when the tribe elder speaks
and says that he would slow the trek down
that because of him the weakest children could die

morning comes

the tribe he once led
vanishes in the blizzard

he returns to the igloo smiles and says:

blessed be the lack of fish which has allowed me
to once again become the master of death and of life

lekcja estetyki I

podróż życia:

luksusowe wagony klasy Pullman
zmierzają do stacji Birkenau
ciągną tam z zachodu Europy
wiozą tylko najbogatszych

upalne lato, słońce
Iza Appelman mruży oczy
jej syn Szewach pije lemoniadę
w restauracyjnym wagonie

a lesson in aesthetics I

the trip of a lifetime:
luxury Pullman class carriages
rolling towards Birkenau station
they are drawn from Western Europe
carrying only the very wealthiest

sweltering summer, sunshine
Iza Appelman squints
her son Szewach drinking lemonade
in the dining carriage

Aurora 302

biografie: chmury odbite w niespokojnej wodzie

jak daleko nam do Wielkiej Spójności Losu?

William Falconer szkocki poeta
autor poematu „Katastrofa statku”
zginął w katastrofie fregaty Aurora 302

Aurora 302

biographies: clouds reflected in unsettled waters

how far are we from the Grand Union of Fate?

William Falconer the Scottish poet
author of the verse "The Shipwreck"
was lost with the fregate Aurora 302

łóża

Paul Dahlke i Maria Dahlke
z dzielnicy Rossgarten
pierdołą się nieustannie

obserwuje ich myśliwy Wilhelm Preuss
polujący na krety i dżdżownice

dawno temu kilku z nas należało
do ostródzkiej łoży Auf dem Wege zum Osten
co znaczy: w drodze na wschód

czy nawet ziemia nie zatkała twoich ust profesorze?

lodge

Paul Dahlke and Maria Dahlke
from the Rossgarten district
fuck incessantly

the huntsman Wilhelm Preuss watches them
as he stalks moles and earthworms

long ago a few of us belonged to
the Ostróda lodge of Auf dem Wege zum Osten
which means: on the way eastward

did not even the earth silence your lips professor?

żebrak

żebrak przed cmentarzem wystawia rękę
a ja zamiast dać monetę
oddaję mu
pokłon

jest zdziwiony
na jego twarzy
widać irytację

on mówi:

ojciec był księciem
a matka najmodniejszą damą
w Brandenburgii

- nie wierzę
- to dobrze

on mówi:

byłem nauczycielem rysunku
moja żona i dziecko
nie mają co włożyć do ust

beggar

the beggar in front of the cemetery stick out his hand
while I instead of surrendering coins
bow
before him

he is surprised
his face warped
with irritation

he says:

my father was a prince
and my mother the most fashionable of dames
in Brandenburg

- I don't believe you
- I don't mind

he says:

I once taught art
my wife and child
have nothing to eat

- nie wierzę
- to dobrze

teraz to on oddaje mi pokłon
i mówi:
zabierz mnie ze sobą

- I don't believe you
- I don't mind

now it is he who bows before me
and says:
take me with you

METAFIZIQUE

METAPHYSIQUE

płyniemy białym jachtem Pi

po lewej stronie roztacza się widok amazońskich wzgórz

spójrz – te pnącza układają się w twarz, w twoją twarz

nagle wypadasz za burzę
ale robisz to bardzo zgrabnie
tak że ani myślę cię ratować

szybko płyniesz w stronę brzegu
a potem wchodzisz w ciemny las

Justice: zawsze kręciło się wokół ciebie zbyt dużo kotów
a antykwariusze witali się z tobą
jakby znali cię od tysięcy lat

miesiąc później park z dużą ilością mocno wystrzyżonej trawy
a pośrodku parku czarny tenisowy kort

dziwne: tenisiści mają na sobie różowe koszulki
z napisem Justice Metafizique
i do gry nie potrzebują
piłki ani rakiet

we are sailing on the white yacht Pi

to the left the rolling hills of the Amazon valley

look – the vines are forming a face, your face

suddenly you fall overboard
but do so with such gracefulness
I don't even think of rescuing you

you swim quickly towards shore
and climb out straight into a dark wood

Justice: there were always too many cats hanging around you
while second-hand book sellers greeted you
as if they'd known you a thousand years

a month later a park with a vast pile of freshly cut grass
and in the centre of the park a black tennis court

strange: the tennis players wearing pink shirts
with the words Justice Metaphysique
and to play they need no
balls or rackets

dwa miesiące później wchodzę do wiejskiej kaplicy
i na obrazie wita mnie twoja twarz

ksiądz z ministrantami klęczy przed twą ikoną
i odprawia niedzielną mszę:

Justice kominy fabryczne zatruwające miasto
Justice rosa na trawie ale w trawie śpi wąż

pragnę coś dodać
i podnoszę głos

ale mój głos załamuje się w połowie
a ministranci wkładają mnie do pustej niszy
i obudowują skrupulatnie polnym kamieniem

oto jestem święty Pański męczennik
i wpatruję się w twoją twarz

posadzka jest taflą jeziora

Justice Metafizique

Metafizique Justice

two months later I enter a countryside chapel
and am greeted by your image in a painting

a priest with his choirboys kneeling before your icon
celebrating Sunday mass:

Justice the factory chimneys poisoning the city
Justice dew on the grass in which a snake sleeps

I want to add something
and raise my voice

but my voice stutters to silence mid-way
and the choirboys place me in an empty alcove
and cover me in field stones with great care

here I am the Lord's holy martyr
and I stare into your face

the tiled floor is the surface of a lake

Justice Metaphysique

Metaphysique Justice

OFF_Press, London, U.K., 2011

All the work is protected by the Berne Convention.

No reproduction or other use without permission.

Copyright: Polish version © Grzegorz Kwiatkowski / English version © OFF_PRESS

First published in Polish "Przeprawa" (2008, Zeszyty Poetyckie, Gniezno)

The moral rights of authors and editors have been asserted.

All rights reserved.

The authors in this collection are hereby identified as the authors of their respective works in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Translator: Marek Kazmierski

Book design: 7Grafiks
www.7grafiks.com

OFF_PRESS
49 Vyner Street,
Bethnal Green,
London E2 9EH

www.off-press.org

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
EINE
KLEINE
TODESMILDE

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
EINE
KLEINE
TODESMUSIK

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
EINE
KLEINE
TODESMUSIK

INDEX

DITER / DITER _____ 8/9

chłopczyk / the boy
Diter Litwann, ur.1964 zm. 2003 / Diter Litwann, born 1964 died 2003
łąka / meadow
dentysta / dentist
Artur Schopenhauer / Arthur Schopenhauer
piano forte / piano forte
homofobiczna pocztówka z Genewy / a homophobic postcard from Geneva
autor / author
trzy słońca / three suns
siły / forces
opór / resistance
syn cesarza na uchodźstwie / the emperor's son in exile
jak wyobraża sobie społeczeństwo / how he imagines society to be
pan Cogito i litera Pisma / Mr Cogito and the letter of the Word
na wzgórzu II / up on a hill II
Lui / Lui
morze / seaside
takt / beat
duchowny / clergyman
błogosławiony / blessed
Marcel i Bruno / Marcel and Bruno
Jerusalem / Jerusalem

UVE / UVE _____ 72/73

język / tongue

Uve / Uve

Bertche / Bertche

Lili Sandermann albo historia pewnej kolaboracji / Lili Sandermann
or the story of a certain collaboration

dwie siostry III / two sisters III

Justice / Justice

gruba kobieta / rotund woman

lekcja estetyki w dziecięcym pokoju / a lesson in aesthetics in a child's bedroom

naiwne / naïve

tako rzecze / thus spake

sygnał II / signal II

CENTRALA / HEADQUARTERS _____ 100/101

światło zastępcze / substitute light

wyrok / sentence

musik musik / musik musik

centrala / headquarters

rzeka / river
rytuały / rituals
sanatorium Ottolautz / sanatorium Ottolautz
popołudnie / afternoon
ulga / relief
wieża / tower
przebudzenie / awakening
kryjesz ty / you hide
ptaki / birds
Opuncja / Prickly Pear
wiecznie / forever
zdeponizuj słońce / dethrone the sun
mandala / mandala

gdybyśmy nie mieli nic do ukrycia wysyłalibyśmy tylko pocztówki

if we had nothing to hide we would only send each other postcards

DITER

chłopczyk

wstawał wczesnie rano ze swoją babcią by sprzątać ulicę
a kiedy mróz ściął rzekę pomagał jej roznosić świąteczny opłatek

ten chłopczyk nie nawykł do brania ale do dawania
dlatego nigdy później nie potrafił uszczęśliwić żadnej kobiety

the boy

he always rose early with his gran to sweep their street
and when the river froze he helped her take round the holy host

this boy did not grow accustomed to taking but to giving
which is why later on he was unable to make any woman happy

Diter Litwann, ur.1964 zm. 2003

spojrzała w okno i wykrzyczała:
jaka piękna tęcza

nie podszedłem do okna
nie ruszyłem się z miejsca

od tej pory zacząłem zjadać swoje zapasy

jeżeli mówiłem jej: odejdz
to znaczy że naprawdę potrzebowałem pobyć sam

tamtego dnia śniły mi się setki luster:
w każdym inna ale ta sama osoba

zbudziło mnie jej chrapanie

dwie minuty później
w moim sercu
wybuchła bomba

Diter Litwann, 1964 - 2003

she looked out the window and exclaimed:
what a pretty rainbow

I did not approach the window
did not move from the spot

from that moment on I started eating my own rations

if I said to her: leave
it meant I really did need to be alone

that day, I dreamt of hundreds of mirrors:
in each a different yet the same person

her snoring woke me

two minutes later
inside my heart
the bomb blew

łąka

łąka młode brzozy i tereny podmokłe

po lewej i prawej stronie łąki tory
i cicho skradające się pociągi
pośród wysokich traw

myśliwi w pociągach polują na czarownice
całkiem nagie z potężnym cycem
z twarzą opaloną jak ziemia

czarownice wyglądają jak zdrowe chłopki
ale jednym czarem
potrafią zabić
dziecko albo krowę

dlatego tak ważni są myśliwi

ach gdyby tylko zamienili
kulki ugniecionego papieru
na śrut

na pewno byliby skuteczniejsi

meadow

meadow young birches and wetlands

to the left and the right meadows rails
and trains creeping by quietly
through tall reeds

trains full of hunters hunting witches
fully naked those busty bitches
with faces as burnt as the earth

witches look just like healthy farm girls
but with a single spell
they can kill
a child or a cow

which is why the hunters are key

oh if only they would change
their balled up scraps of paper
for buckshot

they would hit harder

dentysta

być wielbicielem Beethovena
być na prowincji dentystą
z moją seksowną żoną
z moim dzieckiem trębaczem w New Orleans
mieć róg bawoli na ścianie
za trzysta tysięcy dolarów kupić rękopis mistrza

dziś jak głuchy Beethoven chodzę roztargniony po Indianie
i komponuję perłowe zęby

moje dokonania pozostaną na wieki:

„o Boże
ten starzec
ma uzębienie
młodzieńca”

rozbierz się July

czuję w sobie dużą moc

i chcę byś poczuła ją również

dentist

to love Beethoven
be a provincial dentist
with my sexy wife
my child a horn player in New Orleans
buffalo horns on the wall
blow three hundred thousand on the master's manuscript

today, as deaf as Beethoven, I walk randomly round Indiana
composing pearl teeth

my achievements will last ages:
"Dear God
this codger
has the teeth
of a youngster"

undress dear July

I feel within me a great strength

and want you to feel it too

Artur Schopenhauer

tatùs Artura Schopenhauera
popelił samobójstwo
tym samym skazując
swojego syna
na życiową udrękę

drogi Arturze
nie pomogły ci Upaniszady
i Mądrość Buddyjska
ani empatia i estetyka

wszystko to jedynie
światłem zastępczym

jest godzina czwarta po południu
widzę cię jak spacerujesz
po Frankfurcie
razem ze swym
śmiesznym psem -
małym diabłem

pewnie myślisz teraz
o nienawistnej matce
i o ojcu powtarzającym ci
w n i e s k o ń c z o n o ś ć :
trzeba żyć Arturze
trzeba żyć

Arthur Schopenhauer

Arthur Schopenhauer's daddy
committed suicide
thereby condemning
his son
to life long suffering

dear Arthur
the Upanishads were no help
nor was Buddhist Wisdom
nor empathy nor aesthetics

all of it merely
substitute light

it is four in the afternoon
I see as you walk
around Frankfurt
together with your
funny-looking dog -
the little devil

you probably now think
of your hateful mother
and the father repeating
i n t o i n f n i t y:
one must strive on, Arthur
one must

piano forte

tempo! tempo! tempo!
krzyczał w dzieciństwie nauczyciel
potomek carskiej rodziny
z papierośnicą o której tak bardzo marzył

przyjacielu
wyciąłbym ci z palców ścięgno
wyjechał do Rosji
i grał w koncertowych salach
z oknem otwartym
na petersburski kanał

ale teraz jest cicho
nauczyciel zmarł wiele lat temu
a pianista wygląda przez okno:

na billboardzie półnaga kobieta
o długich kończynach
owiniętych czymś delikatnym
na pewno na tym wietrze
przeziębła sobie pierś

o! na chodniku przystanął plastikowy koń

piano forte

tempo! tempo! tempo!
shouted the teacher when he was little
this progeny of tsarist lineage
with a cigarette case he dreamt of possessing

dear friend
I would sever the tendons in your fingers
emigrate to Russia
and play their concert halls
with the windows open
onto the Petersburg canal

but now it is quiet
the tutor died many years ago
now the pianist looks from the window:

a semi-naked woman on a billboard
her limbs long
wrapped in something delicate
sure to catch a cold
out in this wind

ah! a plastic horse has stopped on the pavement

pianista ubiera szlafrok
wychodzi z kamienicy
i siada na konia

tempo! tempo! tempo!

zapomniał pieniążka
ten koń jest martwy

o! idzie jego matka

matka zabiera syna do domu
kładzie go do łóżka
i obiecuje elektryczny pociąg

tempo! tempo! tempo!

jak nie będziesz ćwiczył
pani śmierć przyjedzie na plastikowym koniku
i zabierze ciebie i twój wielki talent

mało ćwiczysz synku
tak bardzo się o ciebie martwię
mało ćwiczysz

the pianist dons his bathrobe
exits the town house
and mounts the animal

tempo! tempo! tempo!

he forgot the coin
this horse is dead

ah! here comes his mother

the mother takes her son home
she lays him down in bed
and promises him a toy train

tempo! tempo! tempo!

if you don't practice
lady death will come for you on a plastic horse
and will take you and your great talent

you practice too seldom son
I worry about you so much
you practice so seldom

tempo! tempo! tempo!

jak deszcz bębniący o miedziany dach
bo nie ma piękniejszych dźwięków

tempo! tempo! tempo!

jak ciało mężczyzny uderzające o ciało kobiety
bo tylko tak potrafią wyznawać sobie miłość

tempo! tempo! tempo!

jak szpadel grabarza wyklepujący piaskową formę
bo tylko tak potrafią oddawać sobie cześć

tempo! tempo! tempo!

like rain drumming against the copper roof tiles
for there are no sounds which are sweeter

tempo! tempo! tempo!

like the body of a man hitting that of a woman
for only in this fashion can they declare their love

tempo! tempo! tempo!

like a gravedigger's spade patting down a sandy mound
for only in this fashion can they declare their respect

homofobiczna pocztówka z Genewy

Genewa to skrzyżowanie Cornavin
i rue de la Malibue

i stary murzyn sprzedający gitary
w dzielnicy dla uchodźców

miasto szwajcarskie
uchodzące za nudne:

Bill Clinton grający na saksofonie
na staromiejskim rynku

wreszcie Kalwin
i jego filozofia
dla klasy bourgeoisie

nie ukrywam
noszę w sobie
odrazę do pedałów

dlatego na rękę mi były
tylko trzy kluby dla gejów w mieście

a homophobic postcard from Geneva

Geneva is a cross-breed of Cornavin
and rue de la Malibue

and an old black man selling guitars
in the exiles' quarter

the Swiss city
famed for being dull:

Bill Clinton playing the sax
on the old town square

Calvin at last
and his philosophy
for the bourgeoisie

I do not hide
the fact that
I detest homos

which is why I found it convenient
to only have three gay clubs in town

autor

podczas spaceru nad rzeką zobaczył topielicę
w białej szacie poprzesywanej wodorostem

natychmiast pobiegł do domu po płótno farby i pędzle
i wrócił nad rzekę gdzie do wieczora łowił wzrokiem

ludzie z miasteczka dziwili mu się bardzo
ale on widział jak unosiła się pięć centymetrów nad wodą

obraz zawisł w kościele świętego Jerzego w Tinben
gdzie można oglądać go po dziś dzień:

Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny
obraz z roku 1680
autor: nieznan

author

while walking by a river he saw a woman drown
in a white gown threaded through with water-weed

he instantly ran home for his canvas paints and brushes
and returned to where his gaze had been fishing until dusk

the townspeople were very surprised to hear him speak
but he had seen her floating five centimetres above the water

the painting was hung in the church of St George in Tinben
where it can be admired until today

Assumption of the Blessed Virgin Mary

Anno Domini 1680

author: unknown

trzy słońca

w oknie widziałem trzy słońca
które wirowały i śpiewały:
sto lat sto lat niech żyje żyje Jan

jaki Jan? zapytałem
święty Jan z Patmos
ten od Apokalipsy
dziś są jego urodziny
odrzekły trzy słońca

nie plećcie bzdur
istnieje Patmos
ale świętego Jana
dawno pożarli
mrówki

odparłem trochę oburzony

mylisz się
powiedziały słońca
i zaśmiały się
ogniem
który mnie trawi
do dziś

three suns

I saw three suns through the window
they were whirling and singing:
all the best all the best long live John

what John? I asked
St John of Patmos
the Apocalyptic one
today is his birthday
so spoke the three suns

don't talk crap
Patmos exists
but St John
was eaten ages
ago by ants

I replied a little upset

you're wrong
said the suns
and laughed
a fire
which has been
consuming me
to this very day

siły

jakie siły sprowadziły mnie z Włoch
na dwa dni przed tym jak go poznałeś?

jakie siły kazały mi siedzieć w księgarni
dwa dni później i widzieć was przez witrynę?

twojemu kochankowi zafundowałbym pobyt
w sercu koncentracyjnego obozu
albo wytresował psy
powołane do regularnych gwałtów
albo nawrócił go na miłość do kobiety

zawsze kiedy się pieprzycie
zawsze jestem waszym cieniem

zawsze kiedy mówicie do siebie: kocham cię
zawsze jestem waszym cieniem

jeśli was kiedyś zamorduję
zrobię to z miłości
która jest większa
niż śmierć
która jest większa
niż śmierć

forces

which forces drove me here from Italy
two days before you met him?

which forces told me to sit in the bookshop
two days later and see you both through the window?

I would cover the costs of your lover's trip
to the heart of a concentration camp
or train dogs
called regularly to rape
or convert him to loving women

every time you two fuck
every time I become your shadow

every time you say to each other: I love you
every time I become your shadow

if I come to slaughter you two one day
I will do this out of love
which is greater
than death
which is greater
than death

opór

żeby chociaż ktoś wszedł przez okno
najlepiej jakaś pijana siksa

uruchomiłbym moje stare płyty
i czytałbym jej moje stare wiersze

w końcu kochalibyśmy się do rana
a ona zeszczalałaby mi się do łóżka

czemu nie czytacie niemieckich poetów?

ten system was wchłonie przyrzekam
ten ciepły potwór was wchłonie

stawiajmy opór z godnością:

palenie papierosów będzie znowu modne
spacerowanie po cmentarzach będzie znowu modne

resistance

if only someone would climb in through the window
best some drunken hussy

I would get my old records spinning
and read my old poems to her

eventually we would make love until morning
and she would piss herself in my bed

why do you not read German poets?

this system will swallow you up I swear
this warm monster will consume you

let's put up resistance with dignity:

smoking cigarettes will once again be fashionable
strolling through graveyards will once again be fashionable

syn cesarza na uchodźstwie

z jaką niechęcią i obrzydzeniem
patrzy na robotników
rozkopujących ziemię!

chłopiec z obandażowaną dłonią
w spranej puchowej kurtce
i w spodniach kreszowych

the emperor's son in exile

with what reluctance and disgust
he looks at the workers
churning the earth!

the boy with the bandaged hand
in a washed out puffer jacket
and tracksuit bottoms

jak wyobraża sobie społeczeństwo

idzie ulicą chce mu się szczać
wchodzi do pobliskiego domu
grzecznie puka otwiera mu
uśmiechnięta kobieta
i mówi: czekaliśmy na pana
proszę wejść

how he imagines society to be

strolling along he feels the need to piss
he enters a nearby house
politely knocks and is met by
a smiling woman
who says: we have been waiting for you
please do come in

pan Cogito i litera Pisma

jest wojna i do pana Cogito przychodzą Niemcy
i pytają go czy ukrywa w piwnicy Żydów
a pan Cogito ponieważ ceni prawdę
a jego orężem nigdy nie jest kłamstwo
mówi:

w mojej piwnicy przechowuję piętnastu Żydów
w tym sześcioro dzieci dwóch mężczyzn
i siedem kobiet

ze ściany spada płat tynku
na korytarzu przepala się żarówka

a czarny kot
miłośnie zawodzi
i ociera się o nogawkę

pan Cogito schodzi do piwnicy
po nową żarówkę
a następnie wkręca ją
i zapala światło

i stoi w oknie
i widzi jak Niemcy
wyprowadzają żydowską rodzinę

Mr Cogito and the letter of the Word

it's war time and Mr Cogito is visited by Germans
and they ask him if he is hiding Jews in the cellar
and Mr Cogito for he values the truth
and never wields falsehoods

says:

in my basement I am keeping fifteen Jews
among them are six children two men
and seven women

a piece of plaster falls from the wall
a light bulb going out in the corridor with a flash

and a black cat
lovingly wrapping itself
around his trouser leg

Mr Cogito descends to the cellar
to get another light bulb
following which he screws it in
and turns the light on

and stands in the window
and watches as the Germans
escort out the Jewish family

a potem otwiera Pismo Święte
i zakreśla ołówkiem:
a mowa wasza
niech będzie prosta
tak tak
nie nie

following which he opens the Holy Scripture
and circles with a pencil:
but let your
speech be
yea yea
no no

na wzgórzu II

przez lornetkę widzi rynek i miasto
i sklep w którym kupował pieczywo

ostatnio zobaczył Franciszka
chodzili razem do szkoły
teraz on szedł za rękę
z jego byłą żoną

niepotrzebnie podsłuchał
kierownika poczty
mówiącego o pracownikach:
tępe świnie

niepotrzebnie powiedział o tym
przy lampce wina
redaktorowi miejscowej „Prawdy”

już nie czyta gazet

tylko przychodzi na wzgórze
przy samej granicy
i przez lornetkę widzi rynek i miasto

up on a hill II

through his binoculars he sees the town and the square
and the shop in which he used to buy bread

he recently caught sight of Franciszek
they used to go to school together
now he walked hand in hand
with his former wife

he shouldn't have listened in
on the postmaster talking
about his workers:
stupid swine

he shouldn't have mentioned it
over a glass of wine
to the editor of the local "Pravda"

he no longer reads the papers

only walks up to the top of the hill
very close to the border
and through a pair of binoculars
watches the town and the square

Lui

nazywał się Lui
i śpiewał o złym losie robotników z fabryki Lui

jego ojciec w młodości również marzył aby śpiewać
ale przyszło mu być właścicielem robotników z fabryki Lui

czasem przychodził w przebraniu na spotkanie związku
i słuchał jak jego syn zagrzewa tłum do boju

zdarzało mu się skandować wraz z robotnikami
„stary Lui musi odejść”
a nawet potajemnie wspierać związkowe konto

nie wiadomo dokładnie
który z robotników rozpoznał dyrektora
i który jako pierwszy się na niego rzucił

robotnicy płakali
gdy młody Lui zaimprovizował piosenkę:
nie mam ojca ani matki
wy wszyscy jesteście mi wielką rodziną

a po zakończeniu pieśni podszedł do trupa
obszukał go i obdarował pieniędzmi
wszystkich zgromadzonych

Lui

he was called Lui
and sang about the terrible fate of workers in the Lui factory

when young, his father also dreamt of singing
but he turned out to be the owner of the workers in the Lui factory

at times he would come to the union meetings in disguise
and listen as his son whipped the crowd into battle

a few times he managed to sing along with the workers
“old Lui must go”
and even secretly contribute to the union accounts

it’s not clear
which of the workers recognised the director
and which was the first to throw themselves at him

the workers wept
when young Lui improvised the song:
I have no father or mother
all of you are my vast family

having finished his song he approached the corpse
rifled its pockets and handed money out to
everyone present

morze

naprzeciw pizzerii Luigi hospicjum
śpiewa dźwiękami z kardiomonitora

pod ścianą mężczyźni w piżamach
jeden z nich jest odważny i mówi:
zabierz nas nad morze chłopcze
chcemy zobaczyć je jeszcze raz

patrzę na ścianę na której wisi krzyżek
w kieszeni ściskam koralik różańca

wołam siostrę oddziałową
i mówię jej o próbie ucieczki

razem intonujemy modlitwę
do zwycięzcy śmierci i szatana

dzień dobiega końca
żegnam się z pacjentami
gaszę im światło
i jadę nad morze

seaside

across from Luigi's pizzeria the hospice
sings musical notes from its cardiomonitors

men in pyjamas by the wall
one of them is brave and says:
take us to the seaside boy
we want to see it once more

I look at the wall with a cross nailed to it
squeezing the rosary beads in my pocket

I call the duty nurse
and tell her about the planned escape

together we intone the prayer
to the victor over death and Satan

the day is coming to a close
I say goodbye to the patients
turn off their lights
and head for the seaside

takt

niespodziewanie na ekranie telewizora
pojawił się ktoś podobny do mnie:

w peruwiańskim katolickim kościele
kobiety plakały przed figurą ukrzyżowanego
a on popisywał się jak małpa

z szuflady wyjąłem zdjęcie z czerwoną datą: 12.02.1996

zimowa wizyta w obozie koncentracyjnym Stutthof
wraz z jego absolwentem - moim dziadkiem

kiedy on wpatruje się w ciemność krematoryjnego pieca
moja prawa ręka układa się w nazistowskie pozdrowienie

podpalić zdjęcie!
przełączyć kanał!
rozebrać się do naga!
a na głowę założyć melonik
i samemu sobie się kłaniać
i z samego siebie się śmiać

„w 1943 roku zachorował na czerwonkę
i położono go w obozowym lazarecie

beat

suddenly someone who looks like me
appears on the television screen:

in Catholic church in Peru
women wept in front of the crucified figure
while he kept monkeying about

I took a photo out of the drawer dated in red: 12.02.1996

a winter visit to the Stutthof concentration camp
together with one of its graduates – my grandfather

when he stares into the darkness of the crematorium oven
my right hand forms itself into the Nazi greeting salute

burn the photo!
change the channel!
strip naked!
put a bowler hat on
and bow to yourself
and laugh at yourself

“in 1943 he caught dysentery
and they stretched him out in the camp hospital

gorączka nie mijała
a niemiecki lekarz oznajmił że więzień jest zdrowy
i można go ponownie wysłać do pracy”

„bezczelny chłopcze!
nie mów tego tym tonem
bez historii stanowisz jednodniowy kurz”

aj aj aj

wielki Boże z wielką brodą czy za brak szacunku
będę się smażył w chrześcijańskim piekle?

aj aj aj

praca tak bardzo poniża i boli ale zmienię się, zmienię!

towarzysze nihiliści: moje ramię jest zawsze tam gdzie wasze ramię
towarzysze nihiliści: nasze serca biją na wieki w jeden trumienny takt

the fever did not pass
but the German doctor declared the prisoner well
enough to be sent back to work”

“shameless boy
don't say it in these tones
without history you are no more than a day's dust”

oh oh oh

great God with your great beard will my lack of respect
have me forever roasting in a Christian hell?

oh oh oh

work is so demeaning and hurts, but I will change, I'll change!

fellow nihilists: my arm is always side by side with your arm
fellow nihilists: our hearts forever beating to a single funeral beat

duchowny

to wielkie szczęście być duchownym
na wycieczce górskiej w Alpach

to wielkie nieszczęście
na swej drodze spotkać śniadą chłopkę
z dużym dekoltem
która klęka
i widać jeszcze więcej i więcej

minąć wieśniaczkę!
zejść do miasteczka!
usiąść w przyparafialnym ogródku
popijać zimny porter
i dyskutować
o żywotach świętych

ściemnia się
wieśniaczka
przewróciła się na drugi bok

clergyman

it is a great blessing being a clergyman
on a mountaineering trip to the Alps

it is a great tragedy
to meet on your path a swarthy wench
in a low cut dress
kneeling
showing more and more and more

pass the wench!
descend into town!
sit in the parish garden
sipping cold porter beer
and deliberate on
hagiographies

it's getting dark
the wench
has rolled over onto her other side

błogosławiony

prawdziwe szaleństwo
 weryfikuje własne szaleństwo
 w zetknięciu z normalnością:
 setki urzędników państwowych
 pędzących z pracy do domu
 by pisać traktat o ciężarze słońca

jednego z nich mija właśnie rozwrzeszczana grupka:
 chłopiec w dreadach w koszulce z liściem marihuany
 egzaltowana dziewczyna z ASP z mordą konia
 najbardziej rozwrzeszczany poeta bełkoczący o Bogu
 i muzyk z wiejskim rodowodem: brak prawie wszystkiego
 wypełnia rytmicznym melodyjnym graniem

jest godzina 16:15
 chłopiec w dreadach ostentacyjnie szturcha urzędnika
 i nazywa go mieszczańskim psem
 a urzędnik wyje jak pies
 requiem

jest godzina 16:16
 wycie nie ustaje
 dziewczyna ziewa
 chłopiec zakręca dreda
 poeta mówi pod nosem: taa
 a muzyk ze wsi nie wie co powiedzieć
 i nerwowo wybija rytm nogą

jest godzina 16:17
 urzędnik przestaje wyc
 a dziewczyna przerywa krępujące milczenie
 i mówi: pierdol się

blessed

real madness
 verifies its own madness
 in encountering the normal:
 hundreds of civil servants
 rushing home from work
 to write treatises on the sun's mass

one of them being passed now by a rowdy group:
 a boy with dreadlocks in a t-shirt emblazoned with a marijuana leaf
 a stuck-up girl from the Academy of Fine Arts with an equine gob
 the loudest of them a poet mumbling something about God
 and a musician with countryside roots: he covers the absence
 of any talent with harmonious skill

it's a quarter past four
 the dreadlocked boy makes a show of shoving the civil servant
 calling him a bourgeois dog
 and the servant howls like a dog
 requiem

it's a little past quarter past four
 the howling goes on
 the girl yawns
 the boy twirls his dreads
 the poet mumbles: yees
 and the folk musician doesn't know what to say
 tapping his foot nervously

it's a little more past quarter past four
 the servant stops howling
 and the girl interrupts the uncomfortable silence
 by saying: fuck you

jest godzina 16:17
urzędnik nagle przypomina sobie
o czekającym na niego
słonecznym traktacie

dlatego pospiesznie oddaje pokłon
całej czwórce
i mówi: bądźcie błogosławieni

i biegnie z teczką i w płaszczu do domu

santi
santi
santi

błogosławiony
błogosławiony
błogosławiony

it's now well past quarter past four
the servant suddenly remembers
about the sunny treatise
awaiting at home

which is why he hurriedly bows
before the four
and says: be blessed

and runs briefcase and raincoat in hand

santi
santi
santi

blessed
blessed
blessed

Marcel i Bruno

jest jesień i fryzjer Marcel Filip
farbuje swojej klientce włosy
na kolor spadających liści

właśnie mignęła mu w witrynie
sylwetka Dominika Bruno

tak
to musiał być on
pewnie przed chwilą
szukał w śmietniku
jakichś resztek
myśli Marcel
i zaczyna swoją opowieść:

było dwóch małych chłopców:
kiedy pierwszemu z nich
wypadła z rąk piłka
i potoczyła się w róg pokoju
chłopiec płakał i prosił matkę o pomoc
ale matka nie reagowała
i chłopiec szedł po piłkę sam

Marcel and Bruno

it's autumn and the hairdresser Marcel Filip
is dyeing his client's hairdo
the colour of falling leaves

out of the corner of his eye he has seen
the figure of Dominik Bruno passing

yes
it had to be him
it seems only a moment ago
he was rifling through a bin
looking for scraps
thinks Marcel
and begins his story:

there once were two young lads:
when the first of the two
dropped a ball
which rolled across the room
the boy cried and asked his mother for help
but the mother did not react
and the boy went to get the ball himself

a jego przyjaciel
kiedy to jemu spadła zabaweczka
od razu płakał
i mamusia ocierała mu łzy
a w rękach znów było kolorowo i elektrycznie

pierwszy z przyjaciół prowadził najlepszy zakład fryzjerski
w miasteczku i swoim klientkom robił
najpiękniejsze fryzury w kolorze liści

a drugi przyjaciel skończył marnie
i nie miał pieniędzy nawet na chleb

klientka uśmiecha się i mówi:

przecież ta historia jest o panu i o pijaku Bruno
pan był tym pierwszym a pijak Bruno drugim
nie wiedziałam że byliście przyjaciółmi

myli się pani
to ja byłem tym drugim
i to mi matka podawała zabaweczkę

while his friend
when dropping his toys
would cry instant tears
tears his mother wiped
ensuring his hands were again full of buzzing colour

the first of the two friends ran the best hairdressing saloon
in town and his clients always left with
the most beautiful hairdos the colour of fallen leaves

while the second friend fell on hard times
and couldn't even afford to buy bread

his customer smiles and says:

of course this story is about you and that drunk Bruno
you were the first lad and Bruno the second
I didn't know you two were friends

you are wrong madame
I was the second lad
and it was on me my mother doted

owszem
nie skończyłem marnie
zresztą sama pani widzi

ale to Bruno był tym pierwszym
to znaczy mógł nim być:

on był bardzo pilnym uczniem
w szkole fryzjerskiej miał same piątki
a ja ledwo przechodziłem
do następnej klasy

na zakończenie szkoły robiliśmy dyplom
i strzygliśmy głowy miejscowym prominentom

Bruno dzień wcześniej był na weselu siostry
i do egzaminu przystąpił nietrzeźwy
przez co odciął pani burmistrzowej
kawalek ucha

czasem po zamknięciu zakładu puka do drzwi
zajmuje miejsce w fotelu
obcina sobie kosmyki włosów
i płacze

of course
I did not fall on hard times
as you can see yourself

but it was Bruno who was the first
or rather he could have been:

he was a very studious boy
scoring top marks in hairdressing school
while I barely made it through
the exams

for our graduation we had to pass a final test
and cut the hair of local dignitaries

the day before Bruno had been at his sister's wedding
and took the exam less than sober
cutting off a piece of the lady mayor's
ear

sometimes when I've closed up he knocks on the door
takes his place in the chair
cuts strands of his hair
and cries

a ja pokazuję mu katalog fryzur
z całego świata
i na chwilę na jego twarzy pojawia się uśmiech

dalej nie potrafię kłamać:
pierwszym dzieckiem byłem ja
a drugim Bruno

morderca dzieci morduje dzieci
a do piekła idą tylko ci źli

jest jesień i fryzjer Marcel Filip
kończy farbowanie i zaczyna strzyc

jest jesień i w zakładzie „U Filipa” słychać krzyk
a na podłodze widać kawałek ucha
w kolorze
spadających
liści

while I show him catalogues of hairdos
from all over the world
and for a moment his face lights up with a smile

I cannot lie any more:
I was the first child
and Bruno the second

the killer of children kills children
and only those who are evil go to hell

it's autumn and the hairdresser Marcel Filip
finishes the colouring and begins cutting

it's autumn and in the salon "Filip" a scream is heard
and a slice of ear can be seen on the floor
the colour
of falling
leaves

Jeruzalem

przed kolacją poszliśmy na spacer
i przechodziliśmy przez most
pod którym płynęła rzeka
którą chciałem się naćpać

i powiedziałem do ciebie:
zejdźmy nad rzekę

ale zejście było strome
a twoje serce po dwóch próbach samobójczych
bardzo zmęczone

i powiedziałaś: zejdź na dół sam
moje serce jest bardzo zmęczone
tym razem popatrzę na ciebie z góry

jakżebyś mógł zejść na dół i ćpać rzekę
kiedy ty jesteś u góry?
jakżebyś mógł?

jeśli kiedyś zostawię cię na moście
a ty zobaczysz mnie na brzegu
niech przeklnie mnie moja matka
niech wyrzucą mnie za mury miasta
i niech mną pogardzają zwierzęta leśne
a rzeka niech skąpi wilgoci i przede mną strzeże
swych świętych brzegów

ale to nie ja ciebie zostawiłem
ale zostawiłaś mnie ty

o Jeruzalem!
o odebrane mi kobiece ciało!

Jerusalem

before supper we took a walk
and crossed a bridge
beneath which ran a river
I wanted to shoot up

and I said to you:
let's go down to the river

but the escarpment was steep
and your heart following two suicide attempts
very worn

and you said: go down by yourself
my heart is very worn out
this time I will watch you from above

how am I to go down and inject the river
when you are above?
how could I?

if I ever leave you up on a bridge
and you see me on the shore
let my mother curse me
let them cast me beyond the city walls
and let wild animals despise me
may the river begrudge me dampness and guard
its sacred shores from me

but it was not me who left you
but it was you who left me

oh Jerusalem!
oh the female form taken from me!

wczoraj rano rozmawiałem z kuną
i mówiłem jej aby nie zabijała gołębi

a ona mi powiedziała że w głębi lasu
tam gdzie bije źródło
ktoś znowu wypowiedział twe imię

i stało się: dziś rano odeszłaś
i zostawiłaś mi kartkę
„przez tyle lat ścieliłam ci łóżko
a teraz ukochany
pościelisz je sobie sam”

na dywanie widziałem ślady kuny i gołębia
ale nie było na nim krwi ani piór

kiedy przyjdzie moja kolej?
kiedy w twoim ciele
kuna nie będzie zabijała gołębia

kiedy przyjdzie moja kolej?
kiedy nie będzie „moja” ani „ja”

yesterday morning I was talking to a marten
and asked it not to kill any more pigeons

and it told me that deep in the woods
where the source shoots forth
someone once again has spoken your name

and so it came to be: this morning you left
leaving me a note
“I made your bed for so many years
and now beloved
you will make your own”

on the carpet traces left behind by a marten and a pigeon
but there was no blood nor feathers

when will my turn come?
when in your body
the marten will no longer kill the pigeon

when will my turn come?
when it will no longer be “mine” nor “me”

UVE

język

co wieczór mówiłam do Boga:
dzięki Ci Panie za to
że każesz skrywać ciało

bo kiedy je śmiało odsłaniam
mężczyźni biorą mnie do siebie
i mówią: spójrz jaka jesteś brudna
jaka z siebie jebana szmata
i nagle robi mi się ciepło
nie kiedy we mnie tryska
ale kiedy nazywa mnie szmatą
ojciec nazwał mnie szmatą
a dwa dni później zmarł
ojciec miał rację przecież widział
jak onanizuję się w wannie
Niemcy mają na ten stan
słowo: hassliebe czyli
miłość nienawiść

mojemu językowi
pozostało tylko
obciąganie

tongue

every night I would say to God:
thank you dear Lord for
demanding I conceal my flesh

for when I expose it proudly
men draw me close
and say: look at how dirty you are
what a fucking whore you are
and suddenly I feel warm
not when he comes inside me
but when he calls me a whore
my father called me a whore
and two days later he died
father was right he could see
me masturbating in the bath
Germans have given this state
a name: hassliebe meaning
love hate

all my tongue has
left now is
sucking

Uve

Uve idzie z dzieckiem na łąkę
gdzie wiatr zagłuszy jej płacz

Diter naostrzył latawiec
chce na niego złapać jaskółkę

Uve przyciska dziecko do piersi
wiatr ustaje latawiec spada

Diter Diter niemądry chłopcze
na swój latawiec upolowałeś
płaczącą jaskółkę i jej piskłę

Uve

Uve walks with her child across a meadow
where the wind will stifle her cries

Diter has sharpened the kite
wants to catch a swallow with it

Uve clutches the child to her breast
the wind dies down the kite falls

Diter Diter foolish boy
your kite has pierced
a crying swallow and its chick

Bertche

sprzątaczką Bertche
z dwójką nieślubnych dzieci
patrzy w witrynę kawiarni
i płacze

z kawiarni wychodzi czarny pan
i daje drobnej Bertche
żółty banknot
i wkłada w jej usta
długi czerwony język

Bertche nie wie co to poniżenie
i kiedy wraca do domu
podchodzi do lustra
i całuje się z własnym odbiciem
a potem onanizuje się czarnym butem

po wszystkim drobna Bertche
podchodzi do łóżeczka Inez
i szepcze do jej małego uszka:
nazywam się Bertche
i kocham czarnego pana
który wyszedł z kawiarni
i dał mi żółty banknot
i długi czerwony język

Bertche

Bertche the cleaning woman
with a pair of kids out of wedlock
looks in the window of a café
and cries

a black man exits the café
and gives dainty Bertche
a yellow banknote
and slides between her lips
a long red tongue

Bertche does not know degradation
and when she gets home
she approaches a mirror
and kisses her own reflection
and then masturbates with a black shoe

afterwards the dainty Bertche
goes over to Inez's cot
and whispers into her tiny ear:
my name is Bertche
and I love the black man
who left the café
and gave me a yellow banknote
and a long red tongue

Lili Sandermann albo historia pewnej kolaboracji

czemu tatuś nie ma inwestować
pieniędzy w nowe niemieckie huty
i czemu nie miałyby przechowywać
pieniędzy ludzi którzy go o to grzecznie proszą?

myśli przy biurku mała Lili
grzeczna i miła córka pewnego bankowca

Lili będzie mieć w przyszłości małe Lili
i nie wiadomo czy wiecznie bogatego męża

Lili uwielbia pić kakao ostatnio słyszała
o przenośnym ekspresie do kawy
takim małym jak maszyna do szycia

nasze szwajcarskie nazwiska brzmią czasem
tak podobnie do żydowskich nazwisk

czy da się z tym coś jeszcze zrobić?

Lili Sandermann or the story of a certain collaboration

why should daddy not invest
his money in German factories
and why should he not hold on to
money for people who ask him politely?

little Lili thinks to herself sitting at her desk
the polite and pleasant daughter of a certain banker

Lili will in the future have little Lilis
and a husband who may not be for ever rich

Lili loves drinking coco recently heard about
a new portable coffee maker
as small as a sewing machine

our Swiss surnames sometimes sound
so similar to Jewish surnames

is it too late to do anything about that?

tako rzecze

coraz częściej odwiedzają mnie
mężczyźni z oczami jak sarna

mój sutener podwyższył mi pensję
i dał dodatkowy dzień urlopu
i on też zaczyna mieć oczy jak sarna

kiedy chrapią mogłabym poderżnąć im gardła

zamiast wylizać mnie do kości
bez końca liżą sutek i mówią do mnie „mama”

któregoś dnia dzieciaki napisały na moich drzwiach „kurwa”
a jeden z nich kupił farbę i w nocy zamalował napis

wypierdalać na ulicę!
zmieniać płęć!
rozdawać obrazki z modlitwami do świętych
i jeździć do sanktuariów!

tako rzecze kurwa!

thus spake

I am ever more often visited
by men with doe-like eyes

my pimp put my wages up
and gave me an extra day off
and now his eyes are turning doe

when I hear them snoring I could cut their throats

instead of licking me clean to the bone
they keep sucking on my nipples calling me "mama"

recently some kids wrote on my wall "whore"
and one john bought paints and at night covered it up

get the fuck out!
swap sex!
hand out pictures of saints with prayers
and go on pilgrimages!

thus spake a whore!

dwie siostry III

od kiedy powiedział mi że wszędzie tam gdzie są kominy
że tam w piecach pali się ludzkie zwłoki
zaglądam do każdej kamienicy
do każdego mieszkania
przebrana za kominiarza
ale zastaję tylko
mlaskające języki ognia

droga Gerte: musi być jakieś wyjście
muszę znaleźć spokój

chodzę na dworce
zaglądam do wagonów

ani śladu
ani śladu

two sisters III

since he told me that everywhere where there are chimneys
that in those ovens they burn human remains
I go looking in all tenements
into each apartment
dressed as a chimney sweep
but encounter only
the lapping tongues of fire

dear Gerte: there must be a way out
I have to find peace

I hang around stations
trawling through wagons

not a trace
not a trace

Justice

wychodzi z psychiatrycznego zakładu i płacze
i mówi: już nigdy do niego nie przyjdę
jak on mógł mnie tak wyzywać
jak on mógł

a on w piżamie
przy oknie
nawet sobie nie zdaje sprawy
że powoli umiera
ich pięcioletnia miłość

może kiedy ktoś z niego spuści zatrutą krew
może wtedy spostrzeże że jego pięcioletnia miłość
jest o dziesięć dni od niego
na pocztówce z Genewy
ktoś napisał jej ręką:
ukochany mają tu piękne jezioro
i piękny park

szkoda że nie możesz tego widzieć

bardzo cię kocham

Justice

Justice

she leaves the psychiatric hospital and cries
and riles: I will never visit him again
how could he call me such names
how could he

and he in his pyjamas
by the window
doesn't even realise
their five-year-old love
is slowly dying

perhaps one day someone will drain him of poisoned blood
perhaps then he will see that his five-year old love
is ten days distance from him
on a postcard from Geneva
someone wrote in her handwriting:
beloved they have a beautiful lake here
and a charming park

such a pity you cannot be here to see it

I love you very much

Justice

gruba kobieta

ta gruba kobieta chce miłości:
chce byś co dzień chodził do sklepu
i kupował w nim mięso

ta gruba kobieta chce abyś ją karmił
a potem w nocy w łóżku
chce byś słuchał jej pierdnięć

jakby przez to chciała ci powiedzieć:
posłuchaj jak mnie dobrze karmisz chłopcze -
posłuchaj pierdzącego szczęścia

rotund woman

this rotund woman wants love:
she wants you to each day go shopping
and buy fresh meat

this rotund woman wants you to feed her
and then in bed at night
wants you to listen to her fart

as if in this fashion she wanted to tell you:
hear how well you feed me boy -
hear a farting happiness

lekcja estetyki w dziecięcym pokoju

moje dziecko płonie
powinam je zgasić
ale jest takie piękne
gdy płonie

a lesson in aesthetics in a child's bedroom

my child is burning
I should put it out
but it is so pretty
burning

naiwne

kochliwe i naiwne:
jeszcze teraz płaczą i przynoszą im kwiaty

Chrystus zmartwychwstał

jeszcze ożyjesz
jeszcze obudzimy się
w zatęchłym pokoju
w spoczonej pościeli

wieje wiatr

patrzy na nią jej Franek:
przedziałek po środku głowy
schludny i zadbany

puchlina mózgu

chyba jej nie poznawał
bo mówił do niej
imieniem jej koleżanki

przebierała go jak dziecko
a on opowiadał jej
o ubóstwianym ojcu
właścicielu gorzelni i tartaku

naïve

romantic and naïve:
they're still crying and bringing them flowers

Christ was resurrected

you will rise again
we will wake again
in a musty room
in sweat-soaked sheets

wind blowing

her Franek looks at her:
a parting down the middle of his head
a neat and tidy man

swelling of the brain

he can't have recognised her
for he kept calling her
by the name of her friend

she changed his clothes like a child's
and he told her
of my beloved father
the owner of a distillery and sawmill

ostatniego dnia poszli na krótki spacer
powiedział jej jak bardzo ją kocha

długo płakała

nie wiedział że odchodzi
odszedł:
przedziałek po środku głowy
schludny i zadbany

that last day they took a short walk
he told her how much he loved her

she cried for a long while

he didn't know he was leaving
then left:
a parting down the middle of his head
a neat and tidy man

sygnał II

trzynastoletnia siostra i jej mały brat
osieroceni nad rzeką

ona opiekuje się nim jak matka
(w tym roku bardzo urosły jej piersi)
i w jego plecki wciera krem do opalania

a on co chwila pokąstuje
i myśli aby przytyć parę kilogramów
(tak aby nie było widać mu żeber)

spokój i ciszę zakłócają fioletowi chłopcy
(od świtu zbierali jagody w pobliskim lesie)

chłopcy wbiegają do rzeki i krzyczą
i bryzgają wodą jak młode delfiny

na brzegu stoi indianin owinięty ręcznikiem
(to wódz fioletowej grupy i pan tego zakola rzeki)

indianin daje znak i chłopcy wychodzą z wody

siostra musi już coś podejrzewać
bo daje braciszkwowi pięć złotych
i wysyła go do najbliższego sklepu po lody

signal II

a thirteen-year-old sister and her little brother
orphaned down by the river

she takes care of him like a mother
(this year her breasts have truly swelled)
and now she rubs sunblock into his back

while he frequently coughs
and thinks of putting on a few kilos
(so that his ribs won't show)

purple boys disturb their peace and quiet
(they've been at the blueberries since dawn)

the boys rush the river and shout
and toss the water around like young dolphins

a towel-wrapped Indian stands on the shore
(he's the chief of the purple tribe and lord of this estuary)

the chief gives a sign and the boys climb out

the sister must already be suspecting something
as she gives her brother five zlotys
and sends him off to the nearest shop for ice cream

jest bardzo ciepły wrzesień
dziewczynie trzęsą się ręce
którymi ociera zimne krople potu na czole

fioletowi chłopcy patrzą na wodza
i czekają
na sygnał

sygnał

it is a very warm August
the girl's hands are shaking
as they wipe drops of cold sweat from her brow

the purple boys look at their chief
and wait
for a signal

signal

CENTRALA
HEADQUARTERS

światło zastępcze

to oczywiste
 że należałoby pisać o kamieniu drzewie
 kształcie domu albo twarzy swej matki

kiedy w wierszach czytacie
 o Miłoszu Pollocku Rimbaudzie i Kafce
 wiedźcie że autor odwiedzał solarium literackie

napisy na solarium głoszą:
 „światło zastępcze dla wszystkich”
 „szczególnie pomocne artystom czyli niekochanym”

słońce przesłoniła drukarska farba
 spacerzy zastąpiły opisy krajobrazu
 miłość zamieniła się w tanie romanse

to oczywiste

substitute light

it's obvious
that one should be writing about rocks trees
the shape of a house or one's mother's face

when you read in poems
of Miłosz Pollock Rimbaud and Kafka
know that the author's been to a literary solarium

signs at the solarium declare:
"substitute light for everyone"
"especially useful for artists ergo the unloved"

the sun has been eclipsed by printer's ink
walks replaced by descriptions of landscapes
love transformed into cheap affairs

it's obvious

wyrok

I

zabrakło sędziego osądzającego trzylatka:
zabił młodszego brata bo było na nim zbyt mało spojrzeń

kto osądzi trzylatka który zabił dla miłości
przy pomocy pistacjowej poduszeczki?

II

artysto:

zbudowaliśmy samochody i autostrady
abyś przemierzał kraj
jak gdybyś sunął po gładkiej powierzchni jeziora

w naszych sklepach możesz kupować
hiszpańskie oliwki francuskie wino i grecki ser
a rano w swoim mieszkaniu słuchać Bacha i Verdiego

jesteś niewdzięczny

akceptujemy tych którzy dętkę i pompkę wystawiają w pobielonym pomieszczeniu
i nazywają to sztuką dając odbiorcy nieskończoną ilość interpretacji

sentence

I

there was no judge to hear the trial of the three-year-old:
he killed his younger brother for drawing all the attention

who will try a three-year-old who killed out of love
using a pistachio-coloured cushion?

II

dear artist:

we have built cars and motorways
so you could cross the whole land
as if you were gliding along the smooth surface of a lake

in our shops you can purchase
Spanish olives French wine and Greek cheese
and at home in the morning listen to Bach and Verdi

you are ungrateful

we accept those who exhibit an inner tube and a foot pump in whitewashed spaces
and call it art leaving the audience an infinity of interpretations

pisząc na papierze niszczysz tropikalne lasy
korzystając z sieci i laptopa wspierasz globalizm i niszczysz małe wsie

matka bratobójcy przeżyła tragedię

brak ci taktu

jest jednak sędzia i jest sprawiedliwość:

artysto
niech pochłonie cię
ziemia

writing on paper you destroy tropical forests
using the Web and your laptop you support globalisation and destroy small villages

the mother of his brother's killer has survived the tragedy

you lack tact

yet there is after all a judge and there is justice:

dear artist
may the earth
swallow you up

musik musik

bohaterowie powieści poszli do krawca gdzie odebrali suknie i garnitury
później udali się na podmiejski cmentarz i wybrali miejsce pochówku
po powrocie do domu wychylili kieliszki z trucizną
i cierpliwie wyczekiwali na Eine Kleine Nachtmusik

a ty szary zmęczony i brzydki
wpadniesz pod rozpędzone auto
a twej śmierci przygrywać będą
turbiny klaksony i tłoki

musik musik

the heroes of the novel visited the tailor to pick up dresses and suits
then made their way to the cemetery and chose the burial place
having returned home they downed their glasses of poison
and patiently waited for Eine Kleine Nachtmusik

and you grey worn and wasted
will be hit by a speeding car
your death accompanied by
turbines horns and pistons

centrala

dwóch poetów wysłać do Ameryki Południowej
mają pisać o biedzie nie zapominając o kulcie pracy
(przed wyjazdem konieczna lektura Hitlera i Marksa)

do Europy Środkowej i Zachodniej
pięciu poetów religijnych plus
jeden prozaik od realizmu magicznego
(ludzie miewają tam często depresję)

do Afryki wyślijcie czarnych poetów
niech piszą o pojednaniu z białą rasą
(np. o ampułkach na HIV z amerykańską flagą)

na dziś to wszystko

headquarters

send two poets to South America
to write about poverty not forgetting the work ethic
(prior to departure a re-reading of Hitler and Marx is essential)

to Central and Western Europe
five religious poets plus
one magical realist prose writer
(people there often suffer from depression)

to Africa send black poets
let them write of reconciliation with whites
(e.g. HIV pills stamped with the Stars and Stripes)

that's all for today

ULGA
RELIEF

rzeka

mieszkanie
 w centrum miasta
 nad samą rzeką
 mówiłaś mi
 że wyglądałaś przez okno
 i widziałaś promy
 i latarnie na mostach

dużo gadaniny za dużo gadaniny
 za mało świeżego powietrza
 za dużo lektur
 za dużo gadaniny
 za mało czułości
 za mało konfrontacji z miastem
 kawę można dostać również w kawiarni
 chuj mnie to obchodzi że masz świetny ekspres
 od jutra ekspres do kawy idzie na śmietnik
 po papierosy pójdziemy do kiosku
 oddalonego o pięć kilometrów
 zrobmy coś
 cokolwiek
 męczę się
 zrobmy coś
 za dużo gadania
 za mało powietrza
 za dużo książek
 ostatni raz w morzu
 kąpałem się
 dwa lata temu
 nigdy nie widziałem gór
 kiedy pada deszcz
 ja od razu chowam się przed tym deszczem
 ale czytam i piszę
 „obmył go ciepły deszcz”
 „oczyszczony przez deszcz”

river

a flat
 in the centre of town
 right on the river
 you told me
 you'd look out the window
 and see ferries
 and lamp-lit bridges

a lot of talk such a lot of talk
 too little fresh air
 too many textbooks
 too much talking
 too little affection
 too little confrontation with streets
 coffee can also be had at cafés
 fuck the coffee-maker you have at home
 as of tomorrow it's getting binned
 we'll go get cigarettes from the kiosk
 five miles from here
 let's do something
 anything
 I'm struggling
 let's do something
 too much talking
 not enough air
 too many books
 the last time I swam
 in the sea
 was two years ago
 I've never been to the mountains
 when the rains come
 the first thing I do is hide from them
 but I read and I write
 "warm rain washed over him"
 "washed clean by the rain"

i tak dalej
albo te piękne
chińskie wiersze
o rybakach i ich łodziach
kiedy ostatnio jedliśmy rybę?
pójdźmy do marketu
tysiące kolorowych dziwacznych ryb
one wołają: woda!

wykąpać się w rzece
którą mamy pod oknem
wyskoczyć z okna
i wykąpać się w rzece
którą mamy pod oknem

and so on
or those pretty
Chinese poems
about fishermen and their boats
when did we eat fish last?
let's go to the market
thousands of colourful bizarre fish
all calling: water!

to bathe in the river
which runs beneath our window
leap straight out the window
and bathe in the river
which runs beneath our window

rytuały

na cmentarnej alei opuszczony ojciec
a po jego lewej i prawej stronie
seksowne córki bez mamki
w czarnych koronkowych rajstopach
i krótkich dżinsowych szortach

jego głód do swoich dwudziestoletnich córek
jest głodem nikotynowym

ich głód do swojego czterdziestoletniego ojca
jest głodem nikotynowym

wrócili do domu i wciągali kłęby papierosowego dymu
jakby się nim żywili
jakby go jedli

a potem odprawiali rytuały dzieciństwa:

jeszcze nigdy wcieranie kremu w skórę
nie było tak przyjemne

jeszcze nigdy krzyki
nie były tak swawolne i miękkie

rituals

at a cemetery alleyway an abandoned father
and to his left and his right sides his
sexy daughters without their matron
in black lacy tights
and tiny denim shorts

his hunger for his own twenty-year-old daughters
is a nicotine hunger

their hunger for their forty-year-old father
is a nicotine hunger

they would go home and inhale clouds of nicotine smoke
as if feeding on it
as if eating it

and then re-enact the rituals of childhood:

never before has the rubbing of cream into skin
been this pleasurable

never before have screams
been this playful and soft

sanatorium Ottolautz

sanatorium gdzie zawsze trwa jesień
i młode kobiety z chorymi płucami
spacerują po deszczu

sanatorium Ottolautz

sanatorium where it is always autumn
and young women with ailing lungs
take walks in the rain

popołudnie

torturowali się całe popołudnie

teraz leżą na łóżku

broczą krwią naprzeciwko siebie

piją kawę palą papierosy

i są teraz jak dwa zakurzone lustra

jak dwa płyty zapomnianej tapety

afternoon

they tortured each other all afternoon

now they are lying in bed

bleeding before one another

drinking coffee smoking cigarettes

and now they are like two dusty mirrors

like two strips of forgotten wallpaper

ulga

wstałem wczesnie rano
wypiłem kawę
i wyruszyłem na poszukiwanie

przepraszam

czy widział pan może pewną dziewczynę?
w tym roku miałyby dwadzieścia jeden lat

jak wygląda?

rude włosy biała cera
i kolczyki w kształcie jamników

nagle na ławce w parku spostrzegłem martwego mężczyznę
podszedłem do ciała ale ciało otworzyło oczy i poszło w swoją stronę

z powrotem odwróciłem się do mężczyzny z którym rozmawiałem
ale on zniknął

jest zimno

na murze ktoś napisał:
zatkać wszystkie dziury bo stamtąd przychodzi śmierć

relief

I rose early
took coffee
and set out on a search

I'm sorry

have you perhaps seen a certain girl?
this year she would have been twenty one

what does she look like?

red hair white skin
and earrings the shape of sausage dogs

suddenly on a park bench I noticed the body of a dead man
I approached the cadaver but its eyes opened and then it went on its way

I once again turned towards the man I had been talking to
but he had vanished

it's cold

someone wrote up on a brick wall:
block up all the holes and stop death coming in

jest zimno

oto widzę dom
on ma wiele oczu
i usta
i czoło

jedno okno było otwarte i wyrżał z niego rudy jamnik

podszedłem do fasady i ukląknęłam
i ją pocałowałam
i z moich oczu pociekły łzy

i wyrzekłam:
ty żyjesz
a ja szukałam cię w zwykłych twarzach ludzi

co za ulga

ty żyjesz

it's cold

and so I see a house
it has many eyes
and lips
and a forehead

one window was open and a red sausage dog looked out

I approached the front of the house and knelt
and kissed her
and my eyes ran with tears

and I renounced:
you live
and I have been looking for you in ordinary faces

what relief

you live

wieża

na kościelnej wieży za dwa złote
wypożycza zwiedzającym lornetkę
przez którą dobrze widać
czarne uliczki złote dachy
i srebrną nitkę rzeki

jest stary i przyjdzie dzień
kiedy wejdzie do świątyni
i na czterdziestym schodku
zatrzyma się i zawróci

jego żona zadzwoni po księdza
i zapali w oknie świecę
a on poprosi ją aby uchyliła okno
i usłyszy turystów mówiących:
całe miasto spowiła mgła
wieża widokowa zamknięta

uśmiechnie się
a do pokoju wejdzie
mleczna mgła
i zgasi świecę

tower

at the top of a church tower for two zlotys
he rents tourists a pair of binoculars
through which they can see
black streets golden roofs
and the silver thread of a river

he is old and there will come a time
when he will enter the temple
and on the fortieth step
will stop and will turn

his wife will call the priest
and light a candle in the window
and he will ask her to open the window
and will hear the tourists saying:
the whole town covered in fog
the viewing tower is closed

he will smile
and the room will be visited
by a milky mist
which will
extinguish the candle

przebudzenie

po przebudzeniu podszedłem do nocnej lampy
i chwyciłem ją do ręki
ale lampa nie miała ciężaru lampy
i światło które z siebie wydzielala
nie było światłem

i wyszedłem na ulicę
ale ulica była stroma
i przez jedną noc
na chodnikach wyrosła trawa
a w mieście pojawiły się cykady

na policzku poczułem czyjś oddech

Piękno Absolutnego Zdziwienia

wyrzekła moja zmarła ukochana

Piękno Absolutnego Zdziwienia

awakening

having awakened I approached the night lamp
and grabbed it
but the lamp did not have the mass of a lamp
and the light it gave off
was not light

and I went out into the street
but the street was steep
and in one night
grass had covered the pavements
and cicadas had appeared across town

I felt someone's breath against my cheek

the Beauty of Absolute Surprise

uttered my dead beloved

the Beauty of Absolute Surprise

kryjesz ty

Zofia urażona bo nie pozwolono jej
ugotować rosółu domowej roboty

Franciszek stoi w kącie
nikt mu nie kazał w nim stać
ale ma mocne poczucie winy
(kiedyś pozwolił odejść żonie
ze swoim najlepszym przyjacielem)

jest wyjątkowo chłodny maj
w domu starców w gdańskiej Oliwie
wybiła godzina spacerów

Leonowi nie oddano z prania
siateczki na włosy

on nie wyjdzie na dwór przy takim wietrze
(splamiłby tym honor
wszystkich fryzjerów)

Zofio Franciszku Leonie:
jesteście jak dzieci
(w zakładzie nie brakuje wam nawet pieluch)

może to będzie czerwiec a może luty
i rano na oknach pojawiają się ze szronu zwierzęta

you hide

Zofia felt aggrieved as they did not let her
make her home-cooked broth

Franciszek stands in the corner
no one told him to stand there
but he is riddled with guilt
(some time ago he let his wife
leave with his best friend)

it is a particularly cool May
in an old folks' home in Gdańsk-Oliwa
the hour of strolls has struck

Leon has not got his hair net back
from the laundry

he will not go outside in this kind of wind
(he would thus insult the honour
of all the world's barbers)

Zofia Franciszek Leon:
you are like children
(the care home is not lacking in nappies even)

perhaps it will be a June or a February
in the morning the windows covered in frost animals

Leonie nie chowaj się pod kołdrą
ona i tak ciebie znajdzie
mówi Franciszek
i zanosi się śmiechem

pałka zapalka dwa kije
kto się nie schowa ten kryje

pałka zapalka dwa kije
kto się nie schowa ten kryje

raz dwa trzy
kryjesz ty

Leon do not hide beneath the covers
she will find you anyway
says Franciszek
and starts laughing

hide and seek
one two three

hide and seek
one two three

one two three
you see me

ptaki

gdzie są wszystkie rajske ptaki?
czy opuściły diabelskie miasto?

był jeden bardzo rajski
i ta rajskość go zabiła

reszta straciła
kolorowe pióra

gdzie są porno krawaty
grabarskie buty na obcasie
przymałe prążkowane garnitury
po trzykroć cerowane na dupie
buty do gry w golfa
i damskie bez szkieł okulary?

wiele się zmieniło bracie

oni mieli coraz mniej czasu
aby patrzeć w lustro
przez co zapomnieli
jacy to byli
wyjątkowi

a co się stało z poetą i muzykiem
tym z przepaską na czole?

birds

where are all the birds of paradise?
have they flown the city of hell?

there was a man full of paradise
and this quality killed him

the rest lost
their colourful feathers

where are the porn neck ties
gravedigger high-heeled shoes
tight pinstriped suits
patched up threefold across the arse
golf shoes
and women's glasses sans lens?

much has changed brother

they had less and less time
to look in the mirror
through which they forgot
their damned
uniqueness

and what happened to that poet and musician
with the bandanna across his forehead?

wyjechał do Florencji
jest pomocnikiem szewca

chciałem mu przekazać
wspaniałą wiadomość:
śmierć go ominie

powiedziała mi o tym
czarownica z Jakucka

dokładnie go opisała

jego śmierć ominie

he left for Florence
and became a shoemaker's apprentice

I wanted to pass on to him
a wondrous message:
death will pass him by

I was told of this
by a witch from Yakutsk

she described him in detail

death will pass him by

Opuncja

w środku lasu
polana
i bardzo dużo szpitalnych łóżek

kiedy widział samolot padał na ziemię
ale przeszło i to

pokochał dziewczynę o imieniu Opuncja
i jej łóżko stawiał nieopodal pachnącej lipy

chciałbym być żołnierzem
ale na horyzoncie nie ma żadnej wojny
dlatego się tobą opiekuję
Opuncjo

w końcu uciekł
mały żołnierz
i chora na płuca
Opuncja

a w drodze cichutko śpiewali piosenkę:

na horyzoncie nie widać wojny
na horyzoncie nie widać gór

Prickly Pear

in the middle of a forest
a clearing
and a great many hospital beds

upon seeing a plane he would fall to the ground
but even this passed

he fell in love with a girl nicknamed Prickly Pear
and set her bed down near a fragrant linden tree

I would like to be a soldier
but there is no war on the horizon
which is why I am here for you
Prickly Pear

in the end they ran off
the little soldier
and Prickly Pear
with her sick lungs

and along the way they sang a quiet ditty:

there is no war on the horizon
there are no mountains on the horizon

a właśnie tego tak bardzo chce
a właśnie tego tak bardzo chce

chce dusić się górskim powietrzem
i chce mieć ranne od kuli serce

i tylko tego tak bardzo chce
i tylko tego tak bardzo chce

yet this is what I desire
yet this is what I desire

I want to choke on mountain air
and want my heart pierced with bullets

and this is all I desire
and this is all I desire

wiecznie

życie piękniejsze niż śmierć:

nacinanie ścięgien

ciepło wątroby

zaplatanie palców

w gorące sploty jelit

w nasze żyły wstrzyknąłem

mieszanicę ziemi śliny i leśnych ziół

będziemy żyć wiecznie

forever

life is more beautiful than death:
the cutting of tendons
the warmth of the liver
weaving fingers
into the steaming folds of intestines

into our veins I have injected
a mixture of earth spit and forest herbs

we will live forever

zdetronizuj słońce

czcij:

naelektryzowane powietrze

wilgoć torfowiska

mech na wargach bagna

spójrz na bladą kobietę

przeżartą rakiem - czarnym zarazkiem

spójrz na uśmiechniętą twarz

upośledzonego chłopca:

z jego ust cieknie strużka śliny

spójrz jak naiwnie

przyklaskuje życiu

wyrzucając w górę ręce

dla pozdrowienia

męczącego słońca

wypluj wyschłe płuco

zdetronizuj słońce

czcij cień

dethrone the sun

worship:
the electrified air
the dampness of the peat bog
the moss on the lips of the marsh

look at the pale woman
eaten through with cancer – the black germ

look at the smiling face
of the handicapped boy:
his lips running with a trail of spit

look at how naively
he claps along to life
throwing his hands in the air
in a greeting towards
the exhausting sun

spit out the dried up lung
dethrone the sun
worship shade

mandala

sześć mew tworzy klucz i kieruje się w stronę pędzącego auta
 w tej samej chwili do miasta G. przyjeżdża podróżny
 pięć kilometrów w linii prostej zwierzęta w zoo napierają na ogrodzenie
 a mężczyzna który odebrał dzieci z przedszkola
 oblewa się ropą i podpala:
 jaka prześliczna ofiara
 jaki rozgrzany asfalt i jaka płynność ciała!

w portowej dzielnicy miasta w piwnicy pani S.
 podłogę przebiło czarne źródło
 a ona stoi i patrzy na nie urzeczona

pani S. nigdy nie widziała czegoś piękniejszego
 połyka medalik zdejmując ubranie
 i naciera się czarnym płynem

czarne źródło wylewa na ulicę
 mężczyźni nie mogą się opanować
 onanizują się
 i źródło staje się jaśniejsze o jeden ton

kiedy podróżny próbuje porozumieć się z mieszkańcami
 okazuje się że nikt nie zna języka w którym mówi

mandala

six seagulls form a key and head for the rushing car
 at the same time a traveller arrives in a city called G.
 five kilometres in a straight line zoo animals press against the railings
 and a man who picked his kids up from kindergarten
 pours diesel over himself and strikes a match:
 what a sweet sacrifice
 what warm asphalt and what fluid flesh!

in the port district of town in the basement of Mrs S.
 the floor has been pierced by a black spring
 and she stands there bathed in enchantment

Mrs S. has never seen anything more beautiful
 she swallows her medallion takes off her clothes
 and smears herself whole in the black liquid

the black spring pours forth onto the street
 the men cannot restrain themselves
 masturbating
 as the spring turns a shade lighter

when the traveller tries to make contact with the townspeople
 it transpires no one knows the language he is speaking

znajdźcie tłumacza
to co mówi ten podróżny
to może nas uratować

oto podróżny rozbiera się do naga
wchodzi do pobliskiego stawu
kładzie się na plecach i śpiewa

a przy brzegu pojawia się fakir
na słoniu o sześciu nogach i czterech trąbach

cała trójka wznosi się w powietrze

kiedy są wysoko nad miastem
słoń przeraźliwie wyje czterema trąbami

i dzieje się:
mandala
symetryczny anioł

powoli odrywają się od nas członki
ale wierzymy że ktoś połączy nas na nowo

man da la
niech się stanie
mandala

go find an interpreter
what the traveller is saying
whatever it is could save us

at which the traveller strips naked
enters the local pond
lies back and begins to sing

and a fakir appears on the shore
on a six-legged four-trunked elephant

the threesome rise up into the air

once high over the town
the elephant gives a horrible four-trunked roar

and it happens:
mandala
a symmetrical angel

slowly our limbs ripping from our bodies
but we believe that someone will connect us anew

man da la
let it be
mandala

OFF_Press, London, U.K., 2011

All the work is protected by the Berne Convention.

No reproduction or other use without permission.

Copyright: Polish version © Grzegorz Kwiatkowski / English version © OFF_PRESS

First published in Polish as “Eine Kleine Todesmusik” (Mamiko, 2009)

The moral rights of authors and editors have been asserted.

All rights reserved.

The authors in this collection are hereby identified as the authors of their respective works in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Translator: Marek Kazmierski

Book design: 7Grafiks
www.7grafiks.com

OFF_PRESS
49 Vyner Street,
Bethnal Green,
London E2 9EH

www.off-press.org

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN

OSŁABIŁ
WEAKER

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
OSŁABIĆ
WEAKEN

GRZEGORZ
KWIATKOWSKI
POWINNI SIĘ NIE URODZIĆ
SHOULD NOT HAVE BEEN BORN
OSŁABIĆ
WEAKEN

INDEX

PROLOG / PROLOGUE _____ 6/7

inne / the other

SPRAWCY / PERPETRATORS _____ 10/11

sprawcy / perpetrators
chrzest / christening
matka / mother
w domu / at home
upośledzona / impaired
zapomnienia / forgetting
wielka kochanko / grand mistress

ZNAJOMOŚĆ / ACQUAINTANCE _____ 32/33

znajomość / acquaintance
opuścił / forsaken
słońca / suns

AUTOR / AUTHOR _____ 42/43

obserwowanie / watching
autor II / author II
fundatorka / sponsor
urodzić / been born

OSŁABIĆ / WEAKEN _____ 56/57

masowa / mass
osłabić / weaken
urodzić II / been born II
oszczenić / whelp
„Rupert i synowie” / “Rupert and Sons”
urodziły / birthed

WIRNIK / ROTOR _____ 72/73

wirnik / rotor
niewybaczalne / unforgivable
Ludwik S. / Ludwik S.
urodzić III / been born III

RÓWNOŚĆ / EQUALITY _____ 86/87

zębów / teeth
Panie / Lord
praw / rights

NAWRACANI / THE CONVERTED _____ 94/95

przeszczep / transplant

wieża z cukru albo historia nawrócenia szatana / a pillar of sugar
or the story of Satan's conversion

kwilenie / whimpering

EPILOG / EPILOGUE _____ 104/105

lekcja estetyki w zajezdni tramwajowej / a lesson in aesthetics in a tram depot

uwagi / attention

morbio / morbio

PROLOG
PROLOGUE

inne

jak trudno było mu to zrobić z własnej pychy
woli mocy
czy tęsknoty za kimś
z kim został dawno rozdzielony

stoi na ośnieżonej polanie i otwiera się na inne
i chce aby inne go pożarło a potem aby on pożarł inne

the other

how hard was it for him to do it out of pride
will to power
or the longing for someone
he had been cut off from long ago

he stands on a snow covered meadow and opens himself to the other
and wants the other to devour him and then for him to devour the other

SPRAWCY
PERPETRATORS

sprawcy

zabili im dziecko
ale mieli wciąż swoje ciała

zdzęli z siebie ubrania
i zaczęli się kochać

będą mieć nowe dziecko
mocno w to wierzą

ich ruchy są rytmiczne
są czystą energią

ich ruchy są rytmiczne
są czystym spalaniem

Alfa i Omega
Diter i Uve
sprawcy pogrzebów i wojen

perpetrators

killed their child
but they still had their own bodies

they removed their clothes
and begun making love

they will have a new child
they believe this firmly

their movements rhythmical
they are pure energy

their movements rhythmical
they are pure combustion

Alpha and Omega
Diter and Uve
perpetrators of funerals and wars

chrzest

pomyśleli:

w jego oku nie ma płomieni

ale jest tafla wody

w której możemy się przeglądać do woli

po czym pogłaskali go po główce

włożyli do koszyka

i zanieśli do kościoła

aby mógł wreszcie odbyć się chrzest

christening

they thought:
his eye holds no flames
but there is a plane of water
in which we can study ourselves endlessly

they then patted him on the head
put him in a basket
and carried him to church
so that the christening could finally take place

matka

moje dzieci pływały przywiązane do sznurka
tak aby nie utopić się w rzece

na początku trzymałam je dzielnie
ale z roku na rok
czułam coraz większe zmęczenie

w końcu puściłam sznurki
i odwróciłam się do nich plecami

w ich twarzach lubiłam swoją twarz
w ich obyczajach własne obyczaje

mother

my children swam tied to strings
so they would not drown in the river

at first I held onto them bravely
but year after year
I grew ever more tired

in the end I let go of the strings
and turned my back

in their faces admiring my own face
in their customs my customs

w domu

oni byli myśliwymi
w stroju Wehrmachtu
w stroju lekarza
i w stroju ojca domu

znali różne sposoby na zapładnianie:
pręt wystający z łóżka o który mogli się nogami zapierać
i świdrować

akceptowani mordercy

rew na chujach i na dłoniach

wojna na polu bitwy to była wojna zastępcza

prawdziwa wojna odbywała się w mieście

prawdziwa wojna odbywała się w domu

at home

they were hunters
in Wehrmacht uniforms
in surgeon's whites
and in the garb of the father of the house

they knew various methods of impregnation:
a metal bar sticking out of a bed they could brace against
and drill

accepted murderers

blood on their dicks and their hands

the war on the battlefield was a substitute war

the real conflict taking place in the city

the real conflict taking place at home

upośledzona

była trochę upośledzona i mąż bił ją
i wrywał jej włosy z głowy
i wyrzucał na brukowane podwórze

lśniące od deszczu
niebo pełne gwiazd
Boże jak pięknie

i wtedy się nad nią pierwszy raz zlitował
i zrobił jej kubek żytnej kawy
i pozwolił jej spać w oborze

impaired

she was a bit impaired and the husband beat her
and tore the hair from her head
and tossed her out onto the cobbled courtyard

glistening from the rains
a sky all in stars
God how stunning

and it was then he took pity upon her for the first time ever
and made her a mug of instant coffee
and let her sleep in the barn

zapomnienia

do późnej nocy słuchałyśmy z siostrami jak recytuje:

„niech płyną nade mną żywioły
państwa zmieniają władców
flagi kolory a ludzie swe maski”

obudziło mnie jarzące słońce
wyszłam przed dom
i ogarnęłam wzrokiem
cały ten obóz -
całą plantację

aż przyszło pięciu roślących mężczyzn
i gwałciło nas do samego południa

kiedy już się znudzili i poszli
nie miałam się czego uchwycić
i chciałam ze sobą skończyć

i wtedy przypomniałam sobie
jeden z wierszy
które recytował nam poprzedniej nocy
i z ufnością wyrzekłam:

chcę wrócić do twego łona o matko!
i kołysać się i zasnąć!
w ciemnych wodach spokoju i zapomnienia!

forgetting

with my sisters, I listened long into the night as he recited
"let wild forces flow over me
the nations change rulers
their flags colours and people their masks"

glaring sunlight woke me
I went out to the front of the house
and took in
this whole camp -
the whole plantation

until five grown men approached
and raped us all the way 'till noon

once they got bored and left
I had nothing to grab hold of
and wanted to end it there and then

and then I reminded myself
one of the poems
which he had recited to us the night before
and with certainty said:

I want to return to your womb oh mother!
and to sway and fall asleep!
in the dark waters of calm and forgetting!

wielka kochanko

- co to jest?
 to jest brzoza
 a pod tobą jest mech
 - co to za miejsce?
 to grzęzawisko
 - co ze mną będzie?
 jesteś bezpieczna
 mech jest gościnnie
 to nie będzie boleć

wielka kochanko
 droga staruszko
 czas wyznać prawdę:
 to koniec tej drogi

byłem dobrym opiekunem
 i dobrym przewodnikiem
 i przez całe życie mówiłem ci:
 chodź ze mną zaufaj mi

- co to jest?
 to perski kot
 te chmury są deszczowe
 ta ziemia to less

grand mistress

- what is this?
this is a birch tree
and beneath you moss
- what is this place?
this is a quagmire
- what will become of me?
you are safe girl
the moss welcoming
this will not hurt

grand mistress
dear granny
time to declare truths:
this is the end of the road

I was a good shepherd
and a good guide
and all our lives I told you:
come with and trust me

- what is this?
this is a Persian cat
these clouds hold rain
this earth is silt

wielka kochanko
droga staruszko
dwie rurki podłączone do twojego nosa
dają ci tlen
a wenflonowy kwiat
wprowadza w ciebie wywar z maku

już więcej się nie spotkamy
wiem o tym na pewno
spójrz na mnie
przyjrzyj mi się dokładnie
bo widzisz mnie ostatni raz

- co to za miejsce?
to grzęzawisko
jesteś bezpieczna
mech jest gościnny
to nie będzie boleć

a potem rzużyła
i pluła
i wyzywała mnie

grand mistress
dear granny
two tubes connected to your nose
feed you oxygen
the cannula flower
pumps you full of poppyseed extract

we will not meet again
I know that for sure
look at me
take a good hard look
for the final time

- what is this place?
this quagmire
you are safe
the moss welcoming
this will not hurt

and then she growled
and spat
and harangued me

mówiła: chodź ze mną
skocz na grzęzawisko
nie opuszczaj mnie
chodź ze mną
skocz na grzęzawisko
nie opuszczaj mnie
chodź ze mną
skocz na grzęzawisko
nie opuszczaj mnie

a ja nie mogłem tego słuchać
i opuściłem pokój szpitalny
i nigdy nie było mi tak dobrze
razem z moim przyjacielem sercem
razem z moim wiernym bijącym równo sercem
i ciemnymi kanałami wypełnianymi co chwilę
ciepłymi zastrzykami krwi

wielka kochanko
droga staruszko
musiałem im wyznaczyć całą prawdę

she said: come with me
leap onto the quagmire
don't abandon me
come along
leap onto the quagmire
don't abandon me
come along
leap onto the quagmire
don't abandon me

but I couldn't listen to this
and left the hospital ward
and I have never felt better
together with my friend the heart
together with my faithful evenly beating heart
and dark channels filling every moment
with warm injections of blood

grand mistress
dear granny
I had to tell them the whole truth

wielka kochanko
droga staruszko
musałem wyznać ci całą prawdę:

przez całe życie się tobą żywiłem
przez całe życie byłem z gruntu zły

grand mistress
dear granny
I had to tell you the whole truth:

all my life I had fed on you
all my life I have been altogether bad

ZNAJOMOŠĆ

ACQUAINTANCE

znajomość

siedziała w kościele w tej samej ławie co ja
była młoda i przystojna
miała na nóżkach mokasyny
z wężowej skóry
cicho i nerwowo łkała
i szeleściła ciemnoczerwoną siatką
na podniesienie nie klęczała
i to nas do siebie jakoś zbliżyło
i było mi jej całkiem żal

aż nagle słońce wyszło zza chmur
i wpadło do kościoła
i uczyniło z siatki witraż:
nóżka przy główce
rączka na kręgosłupie
i fantazyjne spirale jelit

tak właśnie zaczęła się nasza wieloletnia znajomość

acquaintance

she was sitting in the same pew as I
young and handsome
snakeskin leather
moccasins on her feet
she was sobbing quietly and nervously
shuffling her burgundy carrier bag
at prayer times she did not kneel
which somehow brought us closer together
and I felt a certain pity

until the sun emerged from behind the clouds
and crashed into the church
and turned the carrier bag into stained glass
a leg by the head
a hand by the spine
and fantastic innard spirals

that's how our acquaintance of many years began

opuścić

pięćdziesięcioletnia aktorka porno przechodzi do kategorii granny
jest najlepsza w kategorii mature ale z powodu wieku musi odejść

właśnie wstawiła pranie i leży w wannie
i ogląda swoje największe role:
Depthroat z Jacksonem Minikiem
i Anal Session Maroko

a potem wychodzi z wanny i przegląda się w lustrze:
jej piersi są nadal sterczące
jej cipa wciąż ciasna i różowa

czemu nie ma dziecka?
byłoby teraz przy niej

czemu nie ma męża?
usmażyłby na patelni wurst
a potem raczyliby się ciepłym piwem

próbuję przypomnieć sobie jakąś modlitwę
jakiś fragment z Pisma
coś co ją uratuje
coś co ją uratuje
dosłownie kurwa cokolwiek:

forsaken

a fifty-something porn actress qualifies for granny genre status
she is still stars in category mature but due to old age must move on

she's just put the washing on and now lies back in the bath
watching her most famous performances:

Deepthroat with Jackson Minik
and Anal Session Morocco

and then she emerges and watches herself in the mirror:
her breasts are still perky
her pussy still tight and pink

why does she not have a child?
it would be beside her now

why does she not have a husband?
he would fry a wurst
then they would share a glass of warm beer

she tries to remember any kind of prayer
some part of the Scripture
something which could save her
something which could save her
literally fucking anything:

śpicie tu i odpoczywacie
a oto przyszła moja godzina
Boże czemuś mnie opuścił
opuścił
opuścił

a w domu rozlega się nagle dzwonek
i w drzwiach stoi Jackson Minik
z bukietem kwiatów
z torbą pełną piwa
i z kolorowym wibratorem

hej Liz przechodziłem nieopodal
i pomyślałem o tobie

nic się nie zmieniłaś
świetnie wyglądasz

przyniosłem trochę ciepłego piwa

myślisz że mogę?

you sleep and rest here
while my hour has come
God why have you forsaken me
forsaken
forsaken

and the doorbell suddenly resounds throughout the house
and Jackson Minik makes his entrance
with a bunch of flowers
a bag full of beer
and a brightly coloured vibrator

hey Liz I was passing by
and thought of you

you've not changed a bit
still looking good

I brought you some warm beer

may I?

słońca

w sobotnie poranki
wsiadali na rowery
matka zakładała na ich głowy akwaria
i jechali do lasu
by ciosać drzewa

pewnego dnia zapał się ojca
i nie założył na głowę akwarium
bo w jego życiu pojawiła się kobieta

w piwnicy na półce opalizują
atrybuty ich dawnej miłości:

dwa zakurzone akwaria
dwa dłuta
dwie siekiery
i dwa drewniane słońca

suns

on Saturday mornings
they would cycle
mother placed aquariums on their heads
and they would ride to the woods
to hack down trees

one day he stood up to father
and did not put the aquarium on
because a woman had appeared in his life

in the basement on a shelf there glisten
the attributes of their former love:

two dust-covered aquariums
two chisels
two axes
and two wooden suns

AUTOR
AUTHOR

obserwowanie

z nieba lunął deszcz
a ja schroniłem się
w sklepie
u starego Fischera

- ten dywan nakrapiać
raz w miesiącu
krwią z gęsi i kozła
a zasłony okadzać
opiumowym dymem

- o czwartej w nocy mój pies
zaczął mówić głosem
mojego ojca

- to dobry znak

przejaśniło się
wyszedłem na rynek
i pokłoniłem się córce
przemysłowca
która się zaśmiała
i rzekła:

watching

the heavens opened
and I hid
in old Fisher's
shop

- sprinkle this rug
each month
with goose and goat blood
and censer the curtains
with opium smoke

- at four a.m. my dog
began to talk
with my father's voice

- this is a good sign

the skies cleared
I went out onto the town square
and bowed before the factory
owner's daughter
who laughed
and said:

jaka szkoda że nie możesz już dotykać
moich piersi i moich rąk
kto by pomyślał
że po śmierci
staniesz się czystym obserwowaniem

what a pity you can no longer touch
my breasts and my hands
who would have thought
after death
you would become pure watching

autor II

kiedy żyłem w lesie malowałem lasy

kiedy żyłem nad brzegiem angielskich jezior
malowałem słońca chowające się
w jeziorach Little Tarn i Windermere

teraz żyję między wami
i jedyne co udaje mi się malować to śmierć

tak jest w istocie:
waszą istotą jest przede wszystkim umieranie

nieustające spalanie
nawet po rozpadzie ciała
bezlitosne
poniżające

tak jest w istocie:
waszą istotą jest przede wszystkim śmierć

author II

when I lived in the woods I would paint the woods

when I lived beside the English lakes
I would paint suns vanishing
in the lakes Little Tarn and Windermere

now I live among you
and the only thing I am able to paint is death

this is how it is in fact:
the ultimate fact about you is above all dying

unceasing burning
even after the bodies decompose
merciless
demeaning

this is how it is in essence:
the essence of who you are is death

fundatorka

w autobusie poczuła nagle ogromną samotność

z jej ręki wypadła siatka a z siatki wypadło jabłko
i potoczyło się do dziecka które je zjadło
i pokazało złośliwy uśmiech

ale ona nie widzi żadnej złości

szyby stały się mętne
a podłoga chwiejna

ten autobus to wieloryb
który wyrzuci ją na wyspę chodnik

na promenadzie ulicy podejździe do niej mężczyzna
i powie: pokoje dla turystów w przystępnej cenie

następnego dnia jego syn bez matki robi im zdjęcie
aparatem marki polaroid na tle wielkiej palmy

tydzień później wszyscy martwi:
pożar tego roku spalił dużą część wyspy

w metalowej skrzyni znaleziono pamiętnik i zdjęcie

sponsor

on the bus she suddenly felt an overwhelming loneliness

her bag fell from her hand and from the bag an apple
it rolled towards a child which ate it
and gave a nasty smile

but she doesn't see any nastiness

the windows have become blurred
and the floor unsteady

this bus is a whale
which will spit her out onto pavement island

on the street promenade a man will approach her
and say: bed and breakfast at reasonable prices

the next day his motherless son will take their picture
with a polaroid camera a giant palm in the background

a week later everyone is dead:
the fire consumed a sizeable part of the island this year

in a steel chest they found a diary and a photograph

ktoś ogłosił to w jednej z lokalnych gazet

ten ktoś pomógł mi w napisaniu książki
„o życiu i śmierci
mojej fundatorki
mojej matki”

someone announced it in a local newspaper

so helping me write the book
“the life and death of
my sponsor
my mother”

urodzić

chcieli być jak najdalej od płacenia podatków
powtórnego wyrabiania paszportów i dowodów
i odszraniania okien na mrozie

i byli od tego możliwie jak najdalej

ale coś im umknęło:
tak naprawdę nie poznali innych
i nie wiedzieli co jest dla innych ważne

któryś z nich opisał kiedyś szyderczo i ironicznie radość kobiety
wypłacającej z bankomatu lśniący lekko twardawy dwustuzłotowy banknot

powinni się nie urodzić

powinni się nie urodzić

been born

they wanted to get as far as possible from having to pay taxes
renewing passports and ID cards
and de-icing windscreens

and they did get as far as possible from all that

but something escaped them:
in the end they failed to find others
and knew nothing of importance to those others

one of them once scathingly ironically described the joy of a woman
withdrawing from a cashpoint a slightly crisp two hundred zloty note

they should have never been born

they should have never been born

OSŁABIĆ
WEAKEN

masowa

w wielkim pomieszczeniu setki stolików
dolewała każdemu kawy i podawała sadzone jaja
w niebieskim fartuchu przepasana pomarańczową szarfą
wielki porządek zamiast brudu jej starego brukowanego miasta

ale ją przeciążono
zużyto
krew z nosa
brak zainteresowań
wyblakłe drzewa
wszystko przetłuszczone i przesłodzone
stępniona
nie pojedyncza
obłą
masowa

mass

in a giant function hall hundreds of tables
she topped up everyone's coffee and served eggs
in a blue apron tied across with an orange sash
all in a vast order unlike the mess of her old cobbled town

but she has since been
used up
bleeding nose
zero interests
greying trees
everything too fatty and too sweet
blunted
non individual
bilge
mass

osłabić

świeże bułki wkładaliśmy do zamrażarki
a potem do piekarnika
tak że znowu były świeże

tak bardzo chciałabym ci je mamusiu dać
ale mieszka w tobie rak

i to mogłoby go umocnić
i to mogłoby mnie osłabić

weaken

we'd put fresh buns into the freezer
and then into the oven
so as to make them fresh again

I would so very much like to give them to you mummy
but a cancer has taken up residence inside you

and that could strengthen it
and that could weaken me

urodzić II

zawsze zastanawiało mnie:
czemu są tacy wyblakli i ospali
aż zrozumiałem że odebrano im miłość

słyszałem jak mówili:
a takie słońce mieliśmy w rękach
tak piękne słońce
jak mogliśmy pozwolić mu odejść?

nad kubkiem kawy bez miłości
w korku samochodowym bez miłości
robiąc zakupy bez miłości

powinni się nie urodzić
powinniśmy się nie urodzić

oto widzę procesję ludzi bezdomnych
w porze kiedy zmierzcha
ciepła strużka moczu na owłosionej nodze
i to wystarcza aby powiedzieć: nie
nie godzę się
nie godzę

been born II

it always made me think:
why are they so pale and sleepy
until I realised love had been taken from them

I heard them saying:
and what a sun we had in the palms of our hands
such a beautiful sun
how could we let it slip away?

over a cup of coffee without love
in a traffic jam without love
doing the shopping without love

they should have never been born
we should have never been born

I see before me a procession of homeless people
at around the time of dusk
the warm trickle of urine against a hairy leg
and this enough to say: no
I don't agree
I disagree

oszczenić

w tym roku miałoby szesnaście lat

to była dla mnie wielka trauma

znowu śniło mi się dziecko chodzące po nowym domu

w tym roku urodziłam zbyt wiele kamieni

oszczenić się

oszczenić

whelp

this year it would have been turning sixteen

it was a terrible trauma for me

again I dreamt about the child walking around the new house

this year I've given birth to too many stones

to whelp

whelp

„Rupert i synowie”

kiedy farba wyschła razem z bratem nawoskowaliśmy blachę
i lśniący szyld przytwierdziliśmy nad wejściem do sklepu

pamiętam: mój pierwszy klient zamówił dwa funty mąki
i ćwierć funta moich ulubionych słodkich karmelków

mijały lata: ukochani rodzice martwi
(epidemia cholery w 1933 roku)
mój młodszy brat martwy
(lotnik w bitwie o Anglię)

nie mogłem dłużej tego znieść:
wszedłem po drabinie
i wymazałem z szyldu „synowie”

traktowaliście mnie źle
nieczuli mieszkańcy Ledbury

kpiliście z mojej bezdzietności i kawalerstwa
plotkowaliście o rzekomej skłonności do mężczyzn
a kiedy mijałem was na ulicy
unikaliście mego wzroku

z obrzydzeniem wspominam wasze
zwierzęce zwyczaje:

“Rupert and Sons”

once the paint had dried together with my brother we waxed the board
and the shining sign was fixed above the shop entrance

I recall: my first customer ordered two pounds of flour
and a quarter pound of my favourite caramel sweets

years passed: beloved parents passed
(cholera epidemic in 1933)
my younger brother passed
(an airman in the Battle of Britain)

I couldn't take it any more:
I climbed the ladder
and erased the word “sons”

you treated me badly
heartless residents of Ledbury

ridiculing my childlessness and bachelorhood
gossiping about my reputed liking for men
and when I passed you in the street
you averted your gaze

with disgust I recall your
animal habits:

dopiero co wyszliście z objęć ojca i matki
a już rozwieraliście uda albo wchodziliście w czyjeś ciało

czy tak trudno było wcześniej zapytać:
przepraszam czy można?
czy przypadkiem nie przeszkadzam?

klientów z roku na rok było coraz mniej
aż w końcu sklep zbankrutował

umarłem w samotności pochowano mnie
na cmentarzu świętego Michała

o mieszkańcy Ledbury:
czy naprawdę nie wiedzieliście
że w moim sercu zamieszkiwała wciąż
moja matka mój ojciec i mój brat?

you had barely slipped your parents' embraces
and already you prised your legs open or entered the bodies of others

was it so hard to first ask:
excuse me may I?
I'm not interrupting by any chance?

The number of customers dwindled every year
until the shop folded in the end

I died alone and was buried
in the parish of St. Michael's

dear residents of Ledbury:
did you really have no idea
that in my heart there still lived
my mother my father and my brother?

urodziły

aby choć odrobinę wzmocnić i podrysować swoje życie
chodzą w góry
świnie idące na rzeź:
Uve Justice Bertche i Lili

pozaszywane świnie
żeby nie wypadły im flaki
choć i tak przez odbyt wypadają

„co się z wami stało?
pamiętam was jako małe różowe piękności
w dzieciństwie życie stało przed wami otworem”

„najadłyśmy się przedmiotów i doświadczeń
które nam podstawiono
jesteśmy bardzo zakłamate i wiecznie podniecone
lepiej byłoby dla nas
gdybyśmy się nie urodziły”

birthed

if only to improve and underscore one's life just a little
they climb mountains
swine going to the slaughter:
Uve Justice Bertche and Lili

sawn up swine
so as their guts don't spill
although they fall out the anus anyway

"what happened to you?
I remember you as little pink darlings
in childhood your lives stood wide open before you"

"we gorged on subjects and experiences
which were forced upon us
we are very deceitful and permanently aroused
it would have been better for us
never to have been birthed"

WIRNIK
ROTOR

wirmik

przed wiejskim domem na podwórzu duży kasztan i duży dąb
i właściciel w granatowej pikowanej kurtce
w kaloszach i w czapce leninówce

on jest nadpobudliwy
i niespokojny

on ma w głowie
od samego rana
pustoszący
i wyjący
i zasysający go
wirmik
w kształcie świńskiego sutka

ale broni się
odgania
biega po podwórzu
wymachuje rękami

i wsiada na traktor
i wyjeżdża na pole
i kręci wielkie koła

rotor

in front of a country house in the yard a large chestnut and large oak
and the owner in a navy blue quilted jacket
wearing wellington boots and a flat cap

he is hyperactive
and ill at ease

in his head
from early dawn
a devastating
and howling
and satiating
rotor
the shape of a pig's nipple

but he fights it
chases off
races round the yard
waving his arms

and mounts the tractor
and rides out to the field
and turns giant circles

a na skraju lasu pojawia się sarna i lis
i swoim zachowaniem dają mu znać
by wszedł do środka

mężczyzna wyłącza silnik
wsiada z traktora
i biegnie w stronę zwierząt

dobiega do zwierząt
oddaje im pokłon
i wchodzi do środka

i jest teraz obgryzaniem kwitnących pędów!
i jest teraz śladem kopyta w błocie!

zapada zmrok
zwierzęta
szykują mu
posłanie
w wysokiej trawie
na łące
pisk

on the edge of the forest a doe and a fox appear
and with their stance let him know
he should enter

the man kills the engine
climbs off the tractor
and runs towards the animals

he reaches the beasts
bows before them
and they enter

and he is now the gnawing of fresh roots!
and he is now the imprint of a hoof in mud!

dusk falls
the animals
prepare for him
bedding
in tall grasses
on the meadow
squealing

niewybaczalne

syn od trzech dni gra na pianinie tak cicho
że od trzech dni nie zdołał zbudzić swojej matki

starsza córka bez przerwy szuka czegoś pod dywanem
a najmłodsza od trzech dni wyleguje się w wannie

co z nimi nie tak?
czy nie czują tego smrodu co ja?

jak to możliwe że zapomnieli
o dniu w którym przyszedłem na świat?!

to niewybaczalne

unforgivable

for three days our son has been playing the piano so quietly
that for three days now he hasn't been able to wake his mother

the elder sister constantly looking for something under the carpet
and the youngest for three days now has been lounging in the bath

what is wrong with them?
can they not smell the same stink as me?

how is it possible they have forgotten
the day I came into this world?!

it's unforgivable

Ludwik S.

Ludwik S. pacjent szpitala psychiatrycznego dnia 22 lipca 2009 roku uciekł na wolność mimo to 24 lipca ponownie zgłosił się do zakładu personel i pacjenci zwrócili szczególną uwagę na dziwaczny strój; Ludwik S. przebrał się za kruką dwa dni później trzech pacjentów przepiłowało kraty i wyskoczyło z czwartego piętra: wszyscy nie żyją cały oddział opanowała mania udawania ptactwa kierownictwo uprasza się o niezwłoczną interwencję podpisano: Ludwik S.

Ludwik S.

Ludwik S. a patient of a psychiatric hospital
the 22nd of July 2009 escaped to freedom
in spite of which on the 24th he returned to the unit
the personnel and patients paying particular attention
to his peculiar clothes: Ludwik S. had dressed as a crow
two days later three patients had sawed through the bars
and jumped from the fourth floor: all are dead
the whole ward obsessed with avian mania
the management requesting immediate intervention
signed: Ludwik S.

urodzić III

ludzie wpisywali daty na fasadach domów
w czasach gdy mieli względny spokój
i byli dumni z siebie i ze swojej własności

jak wiele widział w dzieciństwie domów bez dat!
jak wiele widział nieotynkowanych plam szarości!

nieśli go w koszyku aby go ochrzcić
ale koszyk wypadł im z rąk i wpadł w błoto
wiał zimny przenikliwy wiatr
i wszyscy byli podenerwowani
i mieli przemoknięte buty i przemarznięte stopy

przerazająco szybko spadała jakość ich życia
przerazająco szybko

kiedy trochę podrosł chciał zdjąć ze ściany wszystkie krzyże
i zamienić je na symbole słońca

często chodził roztargniony po ulicach i zaczepiał przechodniów
i mówił do nich:

been born III

people etched dates into the façades of their houses
in times when they experienced relative peace
and were proud of themselves and their belongings

how many houses with no dates stamped into them did he see!
how many unplastered over stains of greyness did he see!

they carried him in a basket to the christening
but the basket slipped their grasp and fell into mud
a cold penetrating wind was blowing
and everyone was irritable
and their shoes were soaked through and their feet frozen

with staggering speed their quality of life decreased
with staggering speed

when he grew up a little he wanted to take all the crosses down
and swap them for sun symbols

he often walked the streets unkempt and bothered passers by
and said to them:

„reaktywacja sił
 dość poniżania
 więcej kanałów wodnych w okolicy domu
 melioracja!
 melioracja!
 mamy tak mało czasu
 ratujmy siebie i nasze dzieci
 wypędzić wiernych z wilgotnych katakumb
 na słońce!
 przewietrzyć katakumby
 i odnowić prawo
 naciągnąć skórę na twarze
 i iść godnie i w pozycji wyprostowanej
 w stronę śmierci
 bez lęku
 iść godnie”

aż w jego życiu pojawiła się kobieta
 i porodziła mu syna
 i przez całą noc plotła wiklinowy koszyk
 a on powtarzał w kółko:

„chwila słabości
 jedna chwila słabości
 powinien się nie urodzić
 powinniśmy się nie urodzić”

“we’re gathering forces again
enough humiliation
more water canals around the house
drainage!
drainage!
we have so little time
let’s rescue ourselves and our children
exile the faithful from musty catacombs
into the sunshine!
air the catacombs
and renew the law
drape skin over our faces
and walk gracefully and erect
towards death
without fear
walk proud”

until a woman appeared in his life
and gave birth to his son
and all night she wove a wicker basket
while he repeated over and over again:

“a moment’s weakness
a single moment of weakness
he should not have been born
we should not have been born”

RÓWNOŚĆ
EQUALITY

zębów

mówił że ze mną wygrał
i że prawda jest aktualnie po jego stronie

umarliśmy obaj:
w miejscu jego oka zamieszkał pająk
w miejscu mojego podbrzusza znalazł norę lis

nie mam mu za złe
cieszę się że po śmierci osiągnęliśmy równość
nikt z nas nie jest już niczym poddanym

choć żał mi czasem moich zębów
miałem bardzo piękne i silne zęby

teeth

he said he had won over me
and the truth was presently his

we had both died:
in place of his eye a spider
in place of my belly a fox's burrow

I don't hold it against him
I'm glad in death we attained equality
neither of us now surrendered to anyone

although sometimes I'm sorry about my teeth
I had such very fine and strong teeth

Panie

stał na autobusowym przystanku
i miał gdzieś jechać
ponad nim przewalały się burzowe chmury
i zeszła na niego nagle ta wiedza:
nie muszę nigdzie jechać
mogę tak ciągle stać
powiedziałeś nam Panie
że karzesz nas pracą
lecz lilia i ptak leśny
nie są ciągle zatroskane
i nie przemęczają się
i nie dotyka ich twój gniew

Lord

he was standing at a bus stop
and was to go somewhere
over him the ebb and flow of storm clouds
and a certain awareness descended:
I don't have to go anywhere
can just keep standing here
you said to us Lord
you punish us with work
though the lily and the bird
are not ever worried
and do not strain themselves
and are not touched by your vengeance

praw

wierzył że nastąpiła redystrybucja praw
ale słońce znowu oświetliło plantację kawy
a dzieci zarządcy bawiły się jak dotąd

rights

he believed that a redistribution of rights had taken place
but the sun had once again illuminated the coffee bean plantation
and the overseer's children played on as before

NAWRACANI
THE CONVERTED

przeszczep

o nawracani w starości albo wieku średnim -
przeszczep idei nie zostanie przyjęty

twarz mężczyzny będzie zawsze twarzą ojca
twarz kobiety będzie zawsze twarzą matki

transplant

o ye converted in old age or in your middle years -
the ideology transplant will be rejected

any man's face will always be that of the father
any woman's face always that of the mother

wieża z cukru albo historia nawrócenia szatana

widziano jak z czułością obserwował motyla
który przysiadł na klapie jego marynarki

słyszano jak mówił: żałuję że nie nazywa się mnie Rabbim

na dwa dni przed końcem jego gospodyni
przez uchylone drzwi widziała
jak rozebrał się do naga i tańczył

skończył jako pielęgniarz
najbardziej unижony sługa

straciliśmy go:
medalik na szyi posiadał ochronną moc
lecz nagle ją utracił

straciliśmy go:
nadawał złu formę piękna

straciliśmy go:
osieroceni mordercy
osieroceni bratobójcy
osieroceni księża

a pillar of sugar or the story of Satan's conversion

he was seen gently observing a butterfly
which had landed on the lapel of his blazer

he was heard saying: I'm sorry they do not call me Rabbi

two days before the end his landlady
saw through doors left ajar
how he stripped naked and danced

he ended up being a nurse
the lowest of all servants

we lost him:
his medallion had protective properties
but it was suddenly misplaced

we lost him:
he would give evil beautiful forms

we lost him:
orphaned murderers
orphaned fratricides
orphaned priests

w Kalifornii widziano dzieci karmiące rekiny chlebem

w Rwandzie na pamiątkę ofiar ludobójstwa
władze postawiły trzystumetrową cukrową wieżę

in California they saw children feeding sharks bread

in Rwanda in memory of the victims of genocide
the authorities erected a three hundred metre tall pillar of sugar

kwilenie

wystawili trumnę przed dom:
była wyściełana różowym płótnem
i wyglądała jak magnolia
i robili sobie z nią zdjęcia

nie było płaczu ani much
ktoś puścił arię śpiewaną przez Enrica Caruso
a kiedy zaszło słońce i zrobiło się całkiem ciemno
zapalili lampiony i zawiesili je na drzewach

a potem wyjęli z trumny ciało i zaczęli z nim tańczyć

jego żona jak zwykle nadeptywała mu na nogi
i powiedziała z wyrzutem i z przejęciem:
czemu nam to zrobiłeś
jak mogłeś
jak mogłeś

a on jej odpowiedział:
umarłem abyście znowu mogli w coś wierzyć
wasza nabożna radość i zabawa
to dla mnie największe wynagrodzenie
za godziny w których słabł mi puls
i słyszałem wasze kwilenie

whimpering

they placed the coffin outside the house:
it was lined with pink fabric
and looked like a magnolia
and they took pictures of themselves with it

there were no tears or flies
someone played an aria sang by Enrico Caruso
and when the sun set and it became quite dark
they lit lanterns and hung them on tress

and then took the body out of the coffin and danced with it

his wife as ever kept stepping on his toes
and said resentfully and with great emotion:
why did you do this to us
how could you
how could you

and he answered her:
I died so you would have something to believe in again
your pious joy and play
is for me the greatest reward
for the hours in which my pulse weakened
and I heard you whimpering

EPILOG
EPILOGUE

lekcja estetyki w zajezdni tramwajowej

I

pasażerów poproszono o opuszczenie pojazdu

nie wysiadł

po godzinie usunięto awarię

II

było tam wielu mu podobnych

za wielką przeszkloną szybą zachodzące słońce

byli spokojni

wrócili do swoich małych czynności

było im dobrze

a lesson in aesthetics in a tram depot

I

passengers were asked to leave the vehicle

he did not alight

after an hour the fault was repaired

II

there were many there like him

the setting sun behind a giant glassed-in window

they were calm

returning to their small occupations

they felt good

uwagi

leżeli oboje na trawie w cieniu domu w ogrodzie

ona miała dwadzieścia siedem lat krogulczy nos
i szaropopielate włosy

on miał trzydzieści jeden lat duże pękate usta
i wrócił właśnie z wojny

ach

gdyby tak pozwolono im wiecznie trwać
nie wymagając nic od nich

żadnych myśli o Bogu i zmarłych

tylko czasem jakaś miła władcza chwila
z zamierzchłych czasów
kiedy byli przypadkowo w centrum uwagi

attention

they were both lying in the grass the garden shaded by the house

she was twenty seven had a crooked nose
and dust-grey hair

he was thirty one with large fleshy lips
and had just returned from the war

ah

if they were allowed to remain like that forever
with no one demanding anything from them

no thoughts of God or the departed

only sometimes some sweet leading moment
from fading times
when they had chanced to be the centre of attention

morbio

przyjechaliśmy do morbio
i było nam od razu lepiej

przyjechaliśmy do morbio
i nikt tu nie mówił o posiadaniu
ani o miłości

morbio
zimna rzeka dzieciństwa

morbio
ziemia czyli wielki cmentarz

morbio
wielki brak który nikomu nie doskwiera

morbio

we had arrived in morbio
and felt better straight away

we had arrived in morbio
and no one here talked about ownership
or love

morbio
the cold river of childhood

morbio
the earth meaning a giant cemetery

morbio
a vast longing nobody feels

OFF_Press, London, U.K., 2011

All the work is protected by the Berne Convention.

No reproduction or other use without permission.

Copyright: Polish version © Grzegorz Kwiatkowski / English version © OFF_PRESS

First published in Polish as „Osłabić” (2010, Mamiko)

The moral rights of authors and editors have been asserted.

All rights reserved.

The authors in this collection are hereby identified as the authors of their respective works in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Translator: Marek Kazmierski

Book design: 7Grafiks
www.7grafiks.com

OFF_PRESS
49 Vyner Street,
Bethnal Green,
London E2 9EH

www.off-press.org

